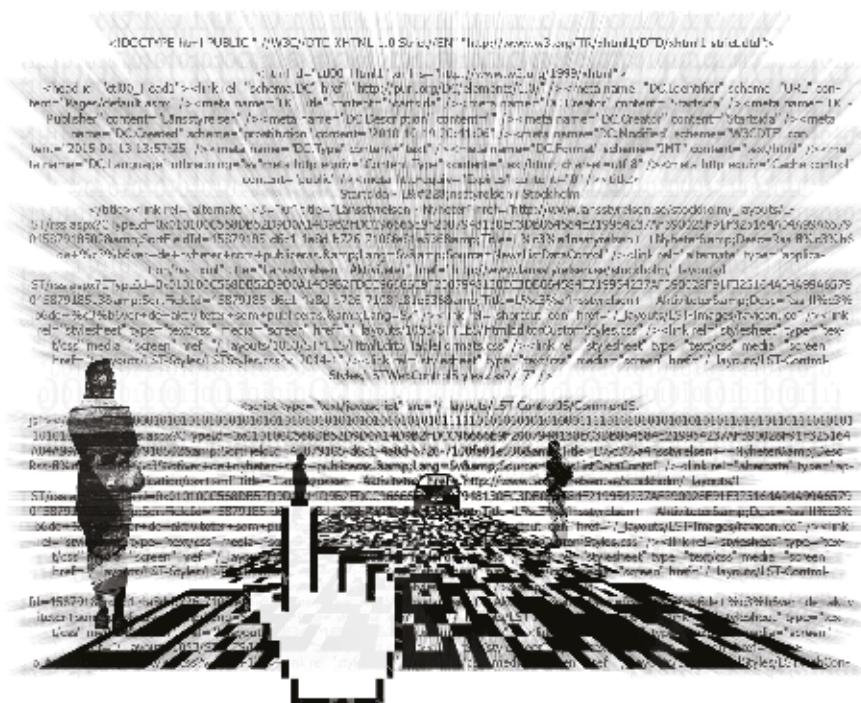

Prostitutionen i Sverige 2014

BILAGA 2

Fördjupad metodbeskrivning, tillvägagångssätt och resultat

Länsstyrelsen
Stockholm

Utgivningsår: 2015

Produktion: Länsstyrelsen i Stockholms län
Tfn: 010-223 10 00

Projektledare: Amanda Netscher

Författare: Endrit Mujaj och Amanda Netscher

Illustration omslag: Karl Lindstrand

Bilaga 2 till Länsstyrelsens rapport 2015:10

ISBN: 978-91-7281-637-4

För vidare information kontakta
Nationella sekretariatet mot människohandel, tfn 010-223 11 40

Du kan också gå in på www.nmtsverige.se eller www.lansstyrelsen.se/stockholm

Prostitutionen i Sverige **2014**

BILAGA 2

Fördjupad metodbeskrivning,
tillvägagångssätt och resultat

A. Omfattningskartläggning. Sälja och köpa sex i Sverige 2014.	6
<hr/>	
Urvalet 2014	6
Urvalet 2011	6
Allmän bakgrund	7
Om deltagarna	7
Metod	10
Begrepp	10
Enkät	10
Etik	11
Bearbetning av data	12
Resultat	12
Åsikter om sexköpslagen och dess effekter	13
Kommentarer och jämförelser med tidigare undersökningar gällande åsikter om sexköpslagen	16
Att köpa sex - förekomsten i undersökningsgrupperna	17
Kommentarer och jämförelser med tidigare undersökningar gällande att köpa sex	19
Omständigheter kring senaste köp av sex	20
Kommentarer och jämförelser med tidigare undersökningar	23
Sexköpslagens påverkan	24
Kommentarer och jämförelser med tidigare studier gällande sexköpslagens påverkan	24
Köp av sex utan fysisk beröring	25
Kommentar gällande köp av sex utan fysisk beröring	26
Att sälja sex – förekomsten i undersökningsgruppen	26
Kommentarer och jämförelser med tidigare undersökningar gällande att sälja sex	28
Omständigheter kring senaste försäljningen av sex	29
Kommentarer och jämförelser med tidigare undersökningar gällande att sälja sex	30
Försäljning av sex utan fysisk beröring	31
Kommentarer och jämförelser med tidigare undersökningar Försäljning av sex utan fysisk beröring	32
Referenser	32
B. Frågorna i befolkningsstudien 2014	34
<hr/>	
C. Pilotstudien	46
<hr/>	
Metod och tillvägagångssätt	46
Länsstyrelsens erfarenheter av att försöka uppskatta populationen sexsäljare som använder internetannonser	47
Urval och skattning	47

Resultat	48
Unika telefonnummer	48
Annonser per län	51
Intervjuerna	51
Länsstyrelsens erfarenheter av att ringa sexsäljare som använder internetannonser	52
Resultaten från intervjustudien	52
Övriga metodologiska reflektioner och lärdomar	53
Risker, etiska överväganden och åtgärder – Diskussion	54
Tankar för vidare studier	55
Tidsdimensionen	55
Urvalet	55
Andra metodfrågor	56
Referenser	56

D. Informationsmejl på Länsstyrelsens hemsida inför pilotstudien	57
---	-----------

A. Omfattningskartläggning. Sälja och köpa sex i Sverige 2014.

För sammanfattning av omfattningskartläggningens resultat och avslutande diskussion se avsnittet *Befolkningsstudie 2014 – en jämförelse mot tidigare undersökningar* i huvudrapporten (sid 39). Denna bilaga A är Länsstyrelsens arbetsmaterial som sedan omarbetades till huvudrapporten.

Carl Göran Svedin har av Länsstyrelsen i Stockholm ombetts att bearbeta, jämföra och kommentera det insamlade materialet från 2014 med den kartläggning som gjordes 2011 (Priebe & Svedin, 2012) då samma frågor använts vid bägge undersökningarna. Frågorna i undersökningen finns i bilaga B, *Frågorna i befolkningsundersökningen 2014*.

Urvalet 2014

Undersökningen 2014 genomfördes av TNS-Sifo och baseras på ett slumpmässigt urval på kön och ålder ur TNS-Sifo:s Onlinepanel. Det insamlade data-materialet vägdes sedan på variablerna ålder, kön och region för att urvalet på totalnivå skulle representera målgruppen på dessa variabler. Målgruppen bestod av allmänheten representerad av TNS-Sifos Onlinepanel i åldersgruppen 18-65 år. Antalet svarande var 1 001 individer. Undersökningsperioden var 15-26 augusti 2014. Deltagarfrekvensen var 25 procent och ligger i linje med andra webbmätningar.

Urvalet 2011

Undersökningen år 2011 genomfördes under tiden maj till juni 2011 som webbenkät i ett stratifierat urval bland medlemmar i en webbpanel. Sammanlagd deltog 5071 personer i åldern 18 till 65 år. Svartsfrekvensen var 50,7 procent. Den låg i linje med tidigare befolkningsstudier i ämnet (Kuosmanen, 2008; Lewin, 1998). Att relativt många som ingick i urvalen valde att inte delta, ökar resultatens osäkerhet i samtliga studier. Urvalet och datainsamlingen 2011 genomfördes av TNS-Sifo på uppdrag av Linköpings universitet, Dnr IKE-2011-00114.

Målsättningen vid rekryteringen av medlemmarna i webbpaneler är att panelen ska vara representativ för Sveriges befolkning med avseende på ålder, kön, inkomst, utbildningsnivå och andra demografiska kännetecken. När det gäller region och ortstorlek är fördelningen mycket god. Den genomsnittliga utbildnings- och inkomstnivån är förmodligen något högre i webbpanelen än för riksgenomsnittet. Det finns också en överrepresentation av personer i medel-

åldern och en liten överrepresentation av kvinnor (TNS-Sifo, personlig kommunikation, 2011).

Svarsfrekvensen låg i linje med de tidigare befolkningsstudierna med personer över 18 år. I Sex i Sverige (Lewin, 1998), som var en intervjustudie, deltog 59 procent av det egentliga urvalet. Tio år med lagen (Kuosmanen, 2008) genomfördes som postenkät och här svarade 45,4 procent av urvalet. I de båda befolkningsstudierna om gymnasieungdomarnas erfarenheter av att sälja sex, som genomfördes som papper-och-penna-enkät i skolorna, uppnåddes svarsfrekvenser på 77,2 procent (Svedin & Priebe, 2004) respektive 60,5 procent (Svedin & Priebe, 2009). Det har länge funnits en trend att färre individer än tidigare väljer att medverka i denna typ av undersökningar. Till exempel har Herlitz (2008) genomfört sju postenkätundersökningar om allmänhetens kunskaper, attityder och beteenden i fråga om hiv/aids under perioden 1987 till 2007 med deltagare i åldern 16 till 44 år. Svarsfrekvensen var högst under 80-talet med omkring 70 procent, varierade mellan 60 och 64 procent i undersökningarna 1994, 1997, 2000 och 2003 och sjönk till drygt 51 procent 2007.

Allmän bakgrund

Det finns sedan tidigare flera befolkningsstudier i ämnet. I undersökningen Sex i Sverige som genomfördes 1996 uppgav 6,7 procent av deltagarna (12,7 procent av männen, inga kvinnor) att de hade betalat för att vara sexuellt tillsammans med någon och 0,4 procent (0,5 procent av männen och 0,3 procent av kvinnorna) att de hade tagit emot betalning för att vara sexuellt tillsammans med någon (Månsson, 1998). År 2008 rapporterade i en annan studie 3,5 procent av deltagarna (7,6 procent av männen och 0,2 procent av kvinnorna) att de hade betalat för sex och 1,2 procent (1,4 procent av männen och 1,1 procent av kvinnorna) att de hade tagit emot betalning för sex (Kuosmanen, 2008). Två undersökningar som genomfördes år 2003/2004 och år 2009 bland gymnasieelever i år 3 visade att 1,4 respektive 1,5 procent (1,7 respektive 1,8 procent bland pojkarna och 1,0 respektive 1,2 procent bland flickorna) hade sålt sex mot någon form av ersättning (Svedin & Priebe, 2007; 2009).

Om deltagarna

Av de svarande i de två undersökningarna var 51 procent kvinnor 2011 och 50 procent 2014. Beträffande åldersfördelningen mellan de två panelerna var det små skillnader, men då åldersindelningen gjorts annorlunda så går exakta jämförelser inte att göras, se tabell 1. Beträffande uppgiven inkomst är panelerna tämligen lika med den skillnaden att det är fler med högre inkomst 2014 än 2011 vilket delvis kan förklaras av att någon justering av inkomstökningarna (inom och utom avtal) inte gjorts.

Då det gäller utbildningsnivå är webbpanelerna helt jämförbara, tabell 1, nästa sida.

Utrikes födda personer är kraftigt underrepresenterade i bägge undersökningsgrupperna. Deras andel var 5 procent respektive 5,3 procent jämfört med 18,3 procent bland 18 till 65 åringar i befolkningen som helhet 2010.

Beträffande familje- och boendeförhållande var dessa svårbedömda olika indelningar gjorts.

Tabell 1. Jämförelse mellan personer i de två olika undersökningarna beträffande bakgrund. Kön, ålder, inkomst och utbildning.

	Deltagare 2014 n = 1 001 %	Deltagare 2011 n = 5 071 %
Kön¹		
Man	49	49,2
Kvinna	51	50,8
Ålder		
18-28 år	24	16,4
29-38 år	46	18,3
39-48 år		22,1
49-58 år	29	24,5
59-65 år		18,7
Månadsinkomst		
Ingen inkomst	3	2,3
Under 10 000 SEK	12	11,7
10 000 – 18 999 SEK	14	14,9
19 000 – 24 999 SEK	15	24,6
25 000 – 34 999 SEK	32	29,5
35 000 – 49 999 SEK	17	10,6
Över 50 000 SEK	8	4,4
Uppgift saknas		1,9
Utbildningsnivå		
Grundskola eller motsvarande	6	9,2
Gymnasium eller motsv.	42	42,2
Högskola/ universitet	48	48,4
Annan utbildning. Vilken?	4	
Födelseland		
Sverige	95	94,7
Land i övriga norden	2	
Land i övriga Europa	1	
Land utanför Europa	1	
Relationsform		
Gift	39	
Är i partnerskap	3	
Samboende	22	
Särboende	6	
Ensamstående singel	29	
Annat	1	
Barn		
Ja, jag har barn som är yngre än 18 år	31	
Ja, jag har barn som är >18 år gamla	32	
Nej, jag har inga barn	42	
Sexuell läggning		
Heterosexuell	90	
Homosexuell	3	
Bisexuell	3	
Jag brukar inte kategorisera mig sexuellt	3	
Vill ej svara/vet ej	1	

Metod

Begrepp

Ordet "prostitution" förknippas ofta med mer eller mindre regelbunden verksamhet och har i enkäten endast använts i frågor om attityder till prostitution och åsikter om sexköpslagen. I frågorna om deltagarnas egna erfarenheter har följande formuleringar använts: "med pengar eller annan ersättning betalat för att vara sexuellt tillsammans med någon", "tagit emot pengar eller annan ersättning som betalning för att vara sexuellt tillsammans med någon", "köpa sex", "sälja sex", "köp av sex" eller "försäljning av sex". Anledningen till att dessa formuleringar användes är att vi ville att även de personer skulle delge sina erfarenheter som endast har köpt eller sålt sex enstaka gånger eller som av annan anledning inte ser sig själva som någon som har anlitat prostituerade eller som har prostituerat sig. Dessutom ville vi i undersökningarna i möjligaste mån använda samma formuleringar som tidigare undersökningar för att bättre kunna jämföra resultaten. Eftersom sexköpslagen förbjuder att köpa sex som innefattar fysisk beröring i sexuellt syfte, inleds de flesta frågor om attityder och erfarenheter med att det är sex med fysisk beröring som avses. I några frågor har vi dock specifikt angett att det är sex utan fysisk beröring som avses.

Enkät

Enkäten 2014 bestod av 47 frågor och där samtliga kunde jämföras mot motsvarande frågor med lika ordalydelse från 2011 års undersökning. Undersökningens huvudfrågor handlar om åsikter om sexköpslagen och om erfarenheter av att köpa eller sälja sexuella tjänster. Frågorna om åsikter om sexköpslagen har använts i en tidigare svensk studie (Kuosmanen, 2008).

När det gäller köp och försäljning av sexuella tjänster har följande huvudfrågor använts:

- Har det hänt att du med pengar eller annan ersättning betalat för att vara sexuellt tillsammans med någon? Svartalternativen var: Nej, det har aldrig hänt/ Nej, det har aldrig hänt, men jag har fantiserat om det/ Nej, det har aldrig hänt, men jag kan tänka mig att köpa sex/ Ja/Vill ej svara.
- Har det att du tagit emot pengar eller annan ersättning som betalning för att vara sexuellt tillsammans med någon? Svartalternativen var: Nej, det har aldrig hänt/ Nej, det har aldrig hänt, men jag har fantiserat om det/ Nej, det har aldrig hänt, men jag kan tänka mig att sälja sex/ Ja/Vill ej svara.

De deltagare som svarade Ja på huvudfrågorna om köp eller försäljning av sex fick sedan ett antal följdfrågor om omständigheter och omfattningen.

Samma huvudfrågor om köp eller försäljning av sex har använts i två tidigare befolkningsstudier, dels i *Sex i Sverige* (Lewin, 1998) och dels i *Tio år med lagen* (Kuosmanen, 2008). I de undersökningar som genomfördes efter att sexköpslagen infördes gavs dessutom i inledningen till frågorna en förklaring att frågorna avser köp och försäljning av sex med fysisk beröring, det vill säga den typen av sexköp som regleras i lagen. Även många av följdfrågorna har, med vissa justeringar i den här aktuella undersökningen, använts i de tidigare studierna. Sex i Sverige genomfördes år 1996 som en intervjustudie bland 2810 personer i åldern 18 till 74 år och *Tio år med lagen* genomfördes som postenkät år 2008 med 1134 deltagare i åldern 18 till 74 år.

Det är en stor fördel att samma frågor har använts i flera studier, eftersom det möjliggör jämförelser över tid. När *Sex i Sverige* genomfördes, pågick debatten om en eventuell kriminalisering av prostitutionen och om enbart köp av sex eller både köp och försäljning av sex skulle straffbeläggas. Internet hade introducerats, men användes i betydligt mindre utsträckning än idag och dess roll som kontaktarena för sexköp hade ännu inte uppmärksammats. Lagen som förbjuder köp av sex trädde sedan i kraft i januari 1999. Knappt tio år senare genomfördes undersökningen *Tio år med lagen* där för första gången åsikter om sexköpslagen och dess effekter studerades. När slutligen *Sälja och köpa sex i Sverige 2011* genomfördes hade relativt nyligen den statliga utvärderingen av sexköpslagen publicerats och blivit mycket omdebatterad (SOU 2010:49).

Nytt i undersökningarna 2011 och 2014 är frågor om man vid något tillfälle har köpt eller sålt sex utan fysisk beröring, till exempel telefonsex eller webcamsex. Köp av sex utan fysisk beröring är inte olagligt enligt sexköpslagen. Omfattningen har inte tidigare blivit undersökt i representativa befolkningsstudier.

Ett antal frågor presenterades enbart för en del av deltagarna, beroende på deras svar på tidigare frågor. Till exempel fick endast de deltagare som hade uppgett att de har betalat för att vara sexuellt tillsammans med några följdfrågor som till exempel hur gammal man var första gången man köpte sex eller när och i vilket sammanhang det skedde senast.

Etik

I början av webbenkäten 2011 fanns ett brev med information om undersökningen och dess syfte. Där fanns också kontaktuppgifter till forskarna. Deltagarna hade möjlighet att avstå från att svara på frågor genom att markera alternativet 'Vill ej svara' i de frågorna som innehöll fasta svarsalternativ. De hade också möjlighet att gå vidare utan att svara i de frågorna då deltagarna ombads att ange en siffra (till exempel ålder) eller att fritt formulera ett eget svar (till exempel om man hade en sysselsättning som inte passade in i de fasta svarsalternativen). Det innebär att deltagarna inte tvingades att svara på frågor som de upplevde som obehagliga. Denna möjlighet fanns för samtliga frågor,

eftersom det kan finnas stora skillnader mellan olika deltagare i vilka frågor som upplevs som känsliga.

Efter sista frågan i enkäten kom deltagarna till en informationsida med uppgifter om vart man kan vända sig om man har behov av att prata med någon efter att ha fyllt i enkäten. Denna informationsida visades även för deltagare som valde att avbryta enkäten. Sidan innehöll kontaktuppgifter till Jourhavande medmänniska, Jourhavande präst, Kvinnojourer, Kvinnojourer, Kvinnofrids-linjen, Mansjourer, Prostitutionsenheter, RFSL:s brottofferjour, RFSU-kliniken samt SLAA – Anonyma sex- och kärleksberoende. Undersökningen 2011 blev prövad och godkänd vid Regionala Etikprövningsnämnden i Linköping, dnr 2010/197-31.

Bearbetning av data

Bearbetning av data har skett med hjälp av Excell. Resultaten redovisas med frekvenser (antal = n, procent = %), medelvärden (M) och standardavvikelse (SD). För att analysera förekomsten av signifikanta skillnader mellan grupper icke-parametriska test använts (Chi²-test, Fisher's Exact Test). Signifikanser anges med p-värden. Ju lägre värdet är, desto högre är signifikansnivån och desto större är sannolikheten att skillnaden mellan grupperna är en verklig skillnad och inte beror på slumpen. Vanligen anses att ett p-värde < .05 indikerar signifikanta skillnader mellan grupper. Tre signifikansnivåer används, $p \leq .001$, $p \leq .01$ och $p < .05$. P-värden > .05 anges som n.s. (ej signifikanta). P-värdets storlek är beroende av undersökningsgruppens storlek. I större undersökningsgrupper är det mer sannolikt att skillnader mellan grupper blir signifikanta. Vid jämförelser mellan en mycket stor och en mycket liten undersökningsgrupp finns det en viss risk att skillnader bara blir statistiskt signifikanta om de är mycket stora och att verkliga skillnader inte upptäcks när de är mindre (så kallad typ II fel).

Då 2014 år undersökning var till antalet tillfrågade betydligt mindre än 2011 så har inga statistiska beräkningar gjorts på subgrupper som de som köpt respektive sålt sex.

Resultat

Resultaten från undersökningen presenteras i tre avsnitt – åsikter om sexköps-lagen och dess effekter, att köpa sex och att sälja sex. Efter resultatavsnitten följer sektioner där resultaten kommenteras och jämförs med tidigare undersökningar. Det finns idag ett stort antal studier, både nationella och internationella, som berör de frågor som undersöks här. I våra jämförelser begränsar vi oss i allt väsentligt till de tidigare svenska befolkningsstudier som har gjorts.

Åsikter om sexköpslagen och dess effekter

I detta avsnitt redovisas åsikter om sexköpslagen och dess effekter, uppdelat efter kön (2011) oavsett om man har egen erfarenhet av att köpa eller sälja sex.

Deltagarna i undersökningarna fick flera frågor om deras åsikter om sexköpslagen och effekten som de tror att lagen har haft på prostitutionen. Det var förhållandevis många deltagare, mellan 13 och 26 procent i 2011 års undersökning, som indikerade att de inte hade någon åsikt i dessa frågor. På samtliga frågor enligt tabellen så ligger skillnaderna i att det är färre i denna kategori men fler i kategorin vill ej svara, dessa två kategorier har dock slagits samman vid de statistiska beräkningarna till en grupp kallad övrigt

Tabell 2 visar att en majoritet av respondenterna (65,2 procent) i undersökningen 2011 ville behålla sexköpslagen som förbjuder köp av sex och vid 2014 har det skett en ökning till 72 en ökning som är statistiskt säkerställd ($p \leq .001$). Man kan således säga att stödet för lagen har ökat under de år som gått. Däremot är det ett marginellt minskat stöd för att även förbjuda försäljning av sexuella tjänster från 51,5 procent i 2011 års undersökning till 48 procent i 2014 års undersökning ($p \leq .05$). En oförändrad, cirka tredjedel av deltagarna i båda undersökningarna ansåg att köp av sex utan fysisk beröring borde förbjudas medan det var ett minskat stöd för försörjning av sex utan fysisk beröring skulle förbjudas i lag ($p \leq .05$). Drygt en fjärdedel i bägge undersökningarna hade ingen åsikt i dessa frågor eller ville inte svara.

Tabell 2. Åsikter om sexköpslagen, 2011 och 2014

	2011 Män/Kvinnor n =2488/2583 %	2011 Alla n = 5071 %	2014 Alla n =1 001 %
Ska vi behålla sexköpslagen som förbjuder <u>köp</u> av sex?			
Ja	49,8/80,1	65,2	72
Nej	34,4/7,9	20,9	16
Ingen åsikt	14,7/10,3	12,5	8
Vill ej svara	1,1/1,7	1,4	4
Borde <u>försäljning</u> av sex förbjudas i lag?			
Ja	37,1/65,4	51,5	48
Nej	45,3/18,5	31,7	34
Ingen åsikt	16,4/14,1	15,2	10
Vill ej svara	1,2/1,9	1,6	4
Borde <u>köp</u> av sex <u>utan fysisk beröring</u> förbjudas i lag?			
Ja	19,6/47,5	33,8	34
Nej	56,7/22,6	39,3	39
Ingen åsikt	22,3/28,0	25,2	14
Vill ej svara	1,4/1,9	1,6	12
Borde <u>försäljning</u> av sex <u>utan fysisk beröring</u> förbjudas i lag?			
Ja	18,0/42,7	30,6	27
Nej	58,3/26,6	42,1	46
Ingen åsikt	22,4/28,8	25,7	15
Vill ej svara	1,2/2,0	1,6	12
Chi ² Test mellan könen 2011; Behålla sexköpslagen p ≤ .001; Förbjuda försäljning av sex p ≤ .001; Förbjuda köp av sex utan fysisk beröring p ≤ .001; Förbjuda försäljning av sex utan fysisk beröring p ≤ .001			
Chi ² Test mellan 2011 och 2014 på fördelningen ja/nej/övrigt; Behålla sexköpslagen ≤ .001; Förbjuda försäljning av sex ≤ .05; Förbjuda köp av sex utan fysisk beröring n.s. Förbjuda försäljning av sex utan fysisk beröring p ≤ .05.			

Tabell 3. Åsikter om sexköpslagens konsekvenser för prostitutionen, 2011 och 2014

Det finns olika åsikter om sexköpslagens konsekvenser för prostitutionen. Vad tror du?	2011 Män/kvinnor n =2488/2583 %	2011 Alla n = 5071 %	2014 Alla n = 1010 %
Antalet sexsäljare			
Har ökat	27,1/35,7	31,5	32
Har minskat	16,5/10,1	13,2	13
Är oförändrat	52,1/46,3	49,1	39
Vill ej svara	4,3/8,0	6,2	16
Antalet sexköpare			
Har ökat	24,6/34,5	29,6	29
Har minskat	24,6/16,0	20,2	19
Är oförändrat	46,8/41,8	44,2	38
Vill ej svara	4,1/7,8	6,0	14
Gatuprostitutionen			
Har ökat	9,8/16,3	13,2	13
Har minskat	66,2/51,0	58,5	53
Är oförändrat	20,0/24,8	22,5	19
Vill ej svara	4,0/7,8	5,9	15
Den osynliga prostitutionen			
Har ökat	77,9/74,8	76,3	69
Har minskat	4,9/2,9	3,9	4
Är oförändrat	13,5/15,1	14,3	14
Vill ej svara	3,7/7,2	5,4	13
Köp av sex utomlands			
Har ökat	75,4/77,4	76,4	69
Har minskat	1,4/0,5	1,0	1
Är oförändrat	19,3/14,9	17,1	17
Vill ej svara	3,9/7,2	5,6	12
Chi ² Test mellan könen 2011; Antalet sexsäljare p ≤ .001; Antalet sexköpare p ≤ .001; Gatuprostitutionen p ≤ .001; Den osynliga prostitutionen p ≤ .001; Köp av sex utomlands p ≤ .001.			
Chi ² Test mellan 2011 och 2014; Antalet sexsäljare p ≤ .001/.01.; Antalet sexköpare p ≤ .001/n.s.; Gatuprostitutionen p ≤ .001/n.s. ; Den osynliga prostitutionen p ≤ .001/n.s.; Köp av sex utomlands p ≤ .001/n.s.			

En annan fråga handlade om hur sexköpslagen enligt deltagarnas uppfattning har påverkat prostitutionen. Tabell 3 visar att närmare hälften (49,1 procent) av deltagarna 2011 menade att antalet sexsäljare är oförändrat, medan en tredjedel ansåg att antalet sexsäljare har ökat (31,5 procent) och en mindre del (13,2 procent) ansåg att antalet sexsäljare har minskat. Siffrorna för 2014 skiljde

sig signifikant jmf med år 2011 ($p \leq .001$) på så sätt att medan minskning och ökning var liknande så var 10 procent fler som inte ville svara och 10 procent färre som trodde det var oförändrat. När gruppen som inte ville svara togs bort ur analysen så kvarstod dock skillnaden mellan grupperna ($p \leq .01$). För de övriga frågekategorierna om antalet sexköpare, gatuprostitutionen, den osynliga prostitutionen och köp av sex utomlands förändrats som en följd av lagstiftningen så förklarades skillnaderna mellan grupperna enbart av att antalet som inte ville svara ökat i 2014 års undersökning.

Kommentarer och jämförelser med tidigare undersökningar gällande åsikter om sexköpslagen

Samma frågor om sexköpslagen och dess effekter som i dessa två undersökningar ställdes också i undersökningen *Tio år med lagen* (Kuosmanen, 2008). I den undersökningen svarade 70,7 procent att de ville behålla sexköpslagen, medan 18,0 procent svarade nej på frågan och 11,4 procent hade ingen åsikt. Jämför man resultaten från 2008 med svaren från 2011 och 2014 ser man att stödet för sexköpslagen i stort sett varit stabil och att bland dem som tagit ställning är det mer än tre gånger så vanligt att man ville behålla lagstiftningen än att avskaffa densamma.

Går man längre tillbaka i tiden ser man att år 1996 endast 20 procent av männen och 45 procent av kvinnorna ville ha en kriminalisering av män som köper sex; frågan som ställdes var "En man betalar för sexuell samvaro med en kvinna. Bör mannens handling betraktas som kriminell?" (Månsson, 1998). Jämfört med tiden före sexköpslagen har alltså stödet för kriminaliseringen av sexköp ökat och legat stabilt mellan 65-72 procent av befolkningen. vid tidpunkten för undersökningarna 2008, 2011 och 2014.

År 2008, några månader innan lagen om förbud av köp av sex infördes i Norge i januari 2009, genomfördes en befolkningsstudie om attityder till prostitution bland personer i åldern 15 till 65 år i Sverige ($n = 1\ 815$) och Norge ($n = 1\ 716$) (Jakobsson & Kotsadam, 2011). Fler svenskar än norrmän ansåg att det borde vara förbjudet att köpa sex (63 procent jämfört med 53 procent) eller att sälja sex (54 procent jämfört med 48 procent). På frågorna om det var moraliskt acceptabelt att köpa eller sälja sex intog män och sexuellt liberala personer oavsett kön oftare en positiv attityd till prostitution, medan män och kvinnor som var konservativa eller som stödde jämlikhet mellan könen var mer negativa. En negativ hållning till invandring var relaterad till mer positiva attityder till köp, men inte försäljning av sex. Undersökningen upprepades sommaren 2009; 1 317 svenskar och 1 034 norrmän deltog vid båda tillfällena (Kotsadam & Jakobsson, 2011). Några månader efter att sexköpslagen hade trätt i kraft i Norge ansåg norrmän i allmänhet, jämfört med svenskar, inte i större utsträckning än tidigare att sexköp borde vara olaglig; däremot menade personer som bodde i Oslo i

högre grad än innan lagändringen att sexköp borde vara olaglig. Författarna menade att lagändringen på kort sikt inte hade lett till en attitydändring hos allmänheten annat än hos invånarna i Oslo, där prostitutionen innan lagändringen hade varit mer synlig än i andra delar av Norge och som därmed var mer direkt berörda.

Att köpa sex - förekomsten i undersökningsgrupperna

I hela undersökningsgruppen 2011 svarade 255 personer (5,0 procent) att de med pengar eller annan ersättning har betalat för att vara sexuellt tillsammans med någon, tabell 4. Av dessa var 253 (99,2 procent) män och två (0,8 procent) kvinnor. En mindre grupp svarade att det aldrig hade hänt att de har betalat för sex, men att de har fantiserat om det (2,6 procent) eller att de kunde tänka sig att köpa sex (1,1 procent). Även här var det fler män än kvinnor som rapporterade detta, tabell 4.

Tabell 4. Erfarenhet av sexköp.

Har det hänt att du med pengar eller annan ersättning betalat för att vara sexuellt tillsammans med någon?	2011 Män/kvinnor n = 2488/2583 % (n)	2011 Alla n = 5071 % (n)	2014 Alla n = 1001 % (n)
Ja	10,2/0,1	5,0	4
Nej, det har aldrig hänt.	82,5/98,6	90,7	90
Nej, det har aldrig hänt, men jag har fantiserat om det.	4,7/0,6	2,6	4
Nej, det har aldrig hänt, men jag kan tänka mig att köpa sex.	2,0/0,2	1,1	2
Vill ej svara.	0,7/0,5	0,6	0
Chi ² Test test mellan könen 2011; p ≤.001			
Chi ² Test test mellan 2011 och 2014; p ≤.001, bara ja/nej n.s.			

I 2014 års undersökning uppgav 38 personer (3,8 procent) att de vid något tillfälle köpt sexuella tjänster, samtliga män. Skillnaden mellan 2011 och 2014 men förklaras enbart av det faktum att fler kan fantisera och tänka sig köpa sex år 2014 jämfört med 2011. Om man bara beaktar om man köpt eller inte köpt så är det en obetydlig minskning som inte är signifikant.

Deltagarna som 2011 uppgav att de vid något tillfälle hade köpt sex, var vid undersökningstillfället mellan 21 och 65 år gamla. På frågan om hur gammal

man var första gången man betalade för sex, uppgavs ett åldersspann mellan 15 och 57 år. Medelåldern var 26,7 år (SD = 9,3). Två tredjedelar (69,4 procent) hade köpt sex första gången innan de var 30 år gamla och 6,7 procent uppgav en ålder under 18 år vid första sexköpet. Vid 2014 års undersökning uppgav 38 personer att de köpt sex någon gång av dessa var 19 procent under 20 år, 58 procent i åldersgruppen 20-34, 16 procent i åldersgruppen 35-49 medan 3 procent var i åldersgruppen 50-65 år när de första gången köpte sex. Fyra procent ville ej svara/visste ej. Bägge undersökningarna visar att de sexköpande männen till absolut övervägande delen gör sitt första sexköp före 35 års ålder.

Tabell 5. När skedde senaste sexköp?

	2011 Alla som köpt sex n = 255 % (n)	2014 Alla som köpt sex n = 38 %
För mindre än 30 dagar sedan.	4,7 (12)	0
För mindre än 12 månader sedan.	6,7 (17)	11
För mindre än fem år sedan.	20,0 (51)	13
För mindre än tolv år sedan.	13,3 (34)	8
För tolv år sedan eller mer.	54,9 (140)	62
Vill ej svara.	0,4 (1)	6

Av tabell 5 framgår att sexköpet i bägge undersökningarna i ungefär elva procent skett under den senaste månaden uppgav 11,4 procent att de köpt sex under det senaste året medan en majoritet 54,9 procent respektive 62 procent uppgav att det senaste sexköpet skedde för 12 år sedan eller mer, det vill säga före sexköpslagens tillkomst, tabell 5.

Tabell 6. Hur många gånger har man köpt sex?

Hur många gånger har du med pengar eller annan ersättning betalat för sexuell samvaro?	2011 Alla som köpt sex ^a n = 254 % (n)	2014 Alla som köpt sex n = 38 %
Ingen gång		6
1 gång	37,5 (95)	
2 - 3 gånger	24,5 (62)	
1 - 5 gånger		76
4 - 10 gånger	25,3 (64)	
5 - 10 gånger		6
11 - 20 gånger	6,3 (16)	3
21 - 30 gånger		3
21 - 50 gånger	3,6 (9)	
41- 50 gånger		7
Fler än 50 gånger	2,8 (7)	
Ej svar		3

Av tabell 6 framgår att majoriteten (62,0 procent) av dem som har köpt sex har gjort det endast en gång eller högst tre gånger i 2011 års undersökning medan i undersökningen från 2014 hade 76 procent köpt sex 1-5 gånger. Siffrorna inte helt jämförbara på grund av att man använt olika intervall i de olika undersökningarna.

Kommentarer och jämförelser med tidigare undersökningar gällande att köpa sex

Andelen personer som någon gång i sitt liv har köpt sex är i dessa två undersökningar 3,8 (2014) respektive 5,0 procent (2011). År 1996 uppgav 6,7 procent i åldern 18 till 74 år att de köpt sex, motsvarande 400 000 personer i befolkningen (Månsson, 1998). Resultatet för 2008 var att 3,5 procent i åldern 18 till 74 år hade köpt sex (Kuosmanen, 2008). Det skulle alltså kunna vara så att det har skett en minskning mellan 1996 och 2008 och därefter en ökning. Det skulle också kunna vara så att förekomsten av sexköp underskattades något i 2008 års undersökning, eftersom det var relativt många som inte ville svara på denna fråga (det interna bortfallet var 11 procent) och män var underrepresenterade i undersökningsgruppen (Kuosmanen, 2008). Variationerna är dock relativt små så det är svart att dra några säkra slutsatser om utvecklingen över tid.

Ett mönster som framkommer är att de som senast köpte sex för mer än 12 år sedan, det vill säga innan sexköpslagen infördes, ofta är äldre och har köpt sex vid ett fåtal tillfällen medan de som senast köpte sex för mindre än 12 månader sedan ofta är yngre och har köpt sex vid fler än 10 tillfällen. Också de tidigare befolkningsundersökningarna visade att många sexköp låg långt tillbaka i tiden och att de flesta hade köpt sex endast en eller få gånger. I *Sex i Sverige* (Månsson, 1998) hade 58 procent köpt sex mellan en och tre gånger och 73 procent uppgav att det senaste sexköpet låg mer än fem år tillbaka i tiden. I *Tio år med lagen* (Kuosmanen, 2008) uppgav också 58 procent att de hade köpt sex mellan en och tre gånger och för 58 procent låg senaste sexköpet mer än fem år tillbaka i tiden. I undersökning 2011 hade 62 procent köpt sex mellan en och tre gånger och 68 procent hade senast köpt sex för mer än fem år sedan. 2014 års undersökning bekräftar detta mönster och att resultaten i de olika undersökningarna är tämligen likartade är inte förvånande med tanke på att frågan gällde om man någon gång i sitt liv hade köpt sex.

I alla tre undersökningar var det i princip endast män som uppgav att de hade betalt för sex. Delar man upp förekomsten av köp av sex efter kön, så var det 7,5 procent bland männen och 0 procent bland kvinnorna, 10,2 procent bland männen och 0,1 procent bland kvinnorna i undersökning 2011, 7,6 procent bland männen och 0,2 procent bland kvinnorna i 2008 års undersökning (Kuosmanen, 2008) och 12,7 procent bland männen och 0 procent bland kvinnorna i 1996 års undersökning (Månsson, 1998). År 1996 var det ingen kvinna som uppgav att hon hade betalat för sex, år 2008 var det en, år 2011 två. Medan i denna undersökning 2014 var det åter ingen kvinna. Man kan dock konstatera att självrapportering om att köpa sex bland kvinnor i samtliga undersökningar är mycket låg.

I en befolkningsstudie från 2010 med deltagare i åldern 18 till 65 år undersöktes attityder till sexköp och erfarenhet av sexköp i Sverige (n = 1 705), Norge (n = 2 371) och Danmark (n = 2 088) (Kotsadam & Jakobsson, 2014) Andelen som hade köpt sex under de senaste sex månaderna var med 0,29 procent lägst i Sverige, där sexköp har varit förbjudet sedan 1999, mittemellan i Norge (0,93 procent), där sexköp har varit förbjudet sedan 2009, och högst i Danmark (1,30 procent), där både köp och försäljning av sex är legala. Författarnas slutsats var att lagen hade lett till en reduktion av efterfrågan för sexuella tjänster, även om de inte kunde finna att attityderna till sexköp hade ändrats genom lagen.

Omständigheter kring senaste köp av sex

De deltagare som svarat Ja på frågan om det har hänt att de med pengar eller annan ersättning har betalat för att vara sexuellt tillsammans med någon fick också frågor om omständigheterna kring senaste sexköpet. Svaren redovisas uppdelade efter det senaste sexköpet.

Av tabell 7 framgår att det senaste sexköpet oftast har skett utomlands i bägge undersökningarna (79,5 procent 2011 respektive 54 procent 2014), antingen på semester (42,5 procent respektive 51 procent), i samband med arbets- eller tjänsteresa (25,6 procent 2011), eller i samband med bosättning i annat land (12,4 procent respektive 3 procent). Den förändring som man behöver tolka med försiktighet är att andelen som köpt sex utomlands i samband med arbetstjänsteresa minskat medan de som köpt sex vid tjänsteresa inom Sverige ökat i motsvarande grad. Detta som är något som skulle behöva studeras vidare.

Tabell 7. I vilket sammanhang skedde senaste sexköpet?

I vilket sammanhang skedde senaste sexköpet?	2011 Alla som köpt sex ^a n = 254 % (n)	2014 Alla som köpt sex n = 38 %
På hemorten i Sverige.	11,0 (28)	18
På annan ort i Sverige på fritid/semester.	4,3 (11)	4
På annan ort i Sverige i samband med arbets- eller tjänsteresa.	4,7 (12)	24
I annat land än Sverige på semester.	42,5 (108)	51
I annat land än Sverige i samband med arbets- eller tjänsteresa.	25,6 (65)	0
När jag var bosatt i annat land än Sverige.	7,1 (18)	3
I annat land än Sverige där jag periodvis är bosatt.	4,3 (11)	0
Vill ej svara.	0,4 (1)	0

Tabell 8 visar att mönstret för att etablera kontakt det vill säga var det sker är tämligen oförändrat över den korta tidsperioden 2011-2014. Kontakt på restaurang, pub, klubb eller dansstället är det kontaktsättet som oftast nämns (43,3/40procent), Internet och mobiltelefoner har förvånansvärt inte ökat medan kontakter på gatan och i annan utemiljö är fortfarande näst vanligast.

Tabell 8. Hur togs kontakten vid senaste sexköpet?

Hur togs kontakten senast? ^a	2011 Alla som köpt sex ^b n = 254 % (n)	2014 Alla som köpt sex ^b n = 38 % (n)
Via Internet.	8,7 (22)	5
Via mobiltelefon.	5,9 (15)	6
Genom vänner/bekanta.	5,9 (15)	9
På arbetsplatsen.	0,4 (1)	0
Genom tidning/tidskrift.	2,4 (6)	3
På restaurang/pub/klubb/dansställe.	43,3 (110)	40
På gatan.	22,8 (58)	25
Annan utemiljö.	11,4 (29)	12
På annat sätt.	8,7 (22)	2
Vill ej svara.	2,4 (6)	5

Nästan alla personer som uppgav att de hade köpt sex var män (99,2procent 2011 respektive 90procent 2014). Tabell 9 visar att personen som senast hade fått betalt för sex oftast var kvinna (97,6/96procent); endast få var män (1,2/4procent) eller transpersoner (1,2/0procent). Av de två kvinnor som hade köpt sex 2011 såg den ena sig som heterosexuell och hade köpt sex av en kvinna medan den andra såg sig som bisexuell och hade köpt sex av en transperson.

Tabell 9. Vilket kön hade personen som sålde sex vid senaste sexköpet?

Vilket kön hade den person/de personer som du senast betalade pengar eller annan ersättning för sexuell samvaro? ^a	2011 Alla som köpt sex ^b n = 254 % (n)	2014 Alla som köpt sex ^b n = 38 %
Man	1,2 (3)	4
Kvinna	97,6 (248)	96
Transperson	1,2 (3)	0
Vill ej svara	0,4 (1)	0

Kommentarer och jämförelser med tidigare undersökningar

Resultaten angående omständigheter vid den senaste försäljningen av sex stämmer relativt väl överens med fynden i tidigare undersökningar. I *Sex i Sverige* (Månsson, 1998) uppgav 78 procent av de som köpt sex att senaste sexköpet hade skett utomlands jämfört med 71 procent i *Tio år efter lagen* (Kuosmanen, 2008), medan det var 80 procent i undersökning 2011. I denna undersökning så är det fortfarande det vanligaste mönstret men nu uppger endast 54 procent att det hänt utomlands och att en utveckling åt det hållet skett ges stöd i det faktum att endast drygt hälften bland dem som hade köpt sex under det senaste året i 2011 års undersökning hade gjort det utomlands jämfört med drygt 80 procent bland dem som köpt sex för mer än 12 år sedan och dem som gjort för mer än ett år sedan.

Det var anmärkningsvärt att så mycket som 30 procent av de senaste sexköpen i 2011 års hardeskett i samband med arbets- eller tjänsteresor, i Sverige eller utomlands. Det framgår inte av materialet om sexköpen skedde på fritiden under resan eller om de på något sätt var relaterade till jobbet. År 2008 uppgav 31,5 procent att senaste sexköpet hade skett i annat land på arbets- eller tjänsteresa (Kuosmanen, 2008); det framgår inte i vilken utsträckning sexköp har skett i samband med arbetsresor i Sverige. I 2014 års undersökning får man uppfattningen att de arbetsrelaterade sexköpen sker mer inom Sverige än utomlands.

En stor del av kontakterna vid senaste sexköpet togs på restaurang, klubb eller liknande oavsett när senaste sexköpet skedde, medan den nya tekniken (Internet eller mobil) spelar större roll vid kontakter som togs mer nyligen och kontakter på gatan har fått minskat betydelse i 2011 års undersökning. Det finns inga jämförelsedata från de tidigare befolkningsstudierna bland vuxna. Däremot så utvecklades Internet bli det vanligaste kontaktsättet bland ungdomar som sålt sex mellan de två ungdomsundersökningarna 2004 och 2009 (Svedin & Priebe, 2009)

I de flesta fallen hade vid det senaste sexköpet en man köpt sex av en kvinna. I ett fåtal fall har män köpt sex av män – 1,2 procent (2011) och 4 procent (2014) vilket kan jämföras med 0,5 procent i *Sex i Sverige* (Månsson, 1998) – och det finns även några fall där den som sålde sex var en transperson eller att en kvinna uppgav att ha köpt sex av en kvinna (2011). Den bild som ges här av personer som köpt sex överensstämmer inte helt med bilden som ges av personer som sålt sex, som vi kommer att se i nästa avsnitt. Det kan vara så att till exempel en del män som har köpt sex av män inte velat uppge detta eller att det har skett vid tidigare sexköp, vilket i så fall inte framkommer här.

Sexköpslagens påverkan

Tabell 10. Sexköpslagens påverkan.

Har sexköpslagen påverkat ditt köp av sex?	2011 Alla som köpt sex ^a n = 254 % (n)	2014 Alla som köpt sex n = 38 %
Ja	7,9 (20)	7
Nej	91,3 (232)	88
Vill ej svara	0,8 (2)	5

I såväl undersökningen 2011 som i den senaste 2014 så var det få som uppgav att sexköpslagen hade påverkat köpet. De som 2011 uppgav att de hade påverkats av sexköpslagen fick svara på en följdfråga om hur de hade påverkats. Flera svar kunde markeras. Åtta personer (40,0 procent) uppgav att de på grund av lagen hade börjat köpa sex utomlands och sju personer (35 procent) uppgav att de hade slutat köpa sex. Vidare uppgav fem personer (25,0 procent) att de hade minskat på köp av sex och fyra (20,0 procent) att de hade börjat köpa sex utan fysisk beröring. Fyra personer (20 procent) markerade annat, ej närmare specificerat. Av de fem personer som senast köpte sex före sexköpslagens ikraftträdande och som hade påverkats av lagen, uppgav fyra att de hade slutat köpa sex på grund av lagen och en uppgav annan, ej specificerad påverkan.

Det var således få personer 2011 som spontant nämnde att de hade blivit påverkade av sexköpslagen. Följdfrågan ställdes aldrig i 2014 års undersökning.

Kommentarer och jämförelser med tidigare studier gällande sexköpslagens påverkan

I 2008 års studie uppgav 11 av 35 personer (31,4 procent) som någon gång köpt sex att sexköpslagen hade påverkat deras beteende, varav fem hade slutat och två hade minskat sexköpen (Kuosmanen, 2011). Det var alltså färre år 2011 och 2014 än 2008 som hade påverkats av lagen. Anledning till detta skulle kunna vara att man bedömer risken att bli lagförd för sexköp som liten men också att en längre tid förflutit sedan lagen infördes och att införandet i sig inte längre innebär ett förändrat beteende.

Sammanfattningsvis var det i 2011 och 2014 års studier få bland dem som köpt sex som uppgav att lagen har påverkat deras eget beteende, samtidigt som det generella stödet för sexköpslagen tycks ha ökat i befolkningen.

Köp av sex utan fysisk beröring

Deltagarna fick även frågan om de någon gång hade köpt sex utan fysisk beröring. Sex utan fysisk beröring specificerades som posering utan fysisk beröring, striptease, telefonsex eller andra sexuella teletjänster och webcamsex eller andra sexuella Internettjänster.

Av tabell 11 framgår att 2011 hade sammanlagt 11,7 procent av deltagarna, 22,1 procent bland männen och 1,8 procent bland kvinnorna, köpt någon form av sex utan fysisk beröring. Det vanligaste var att man hade betalt för striptease (9,7procent). Samma mönster framträdde i 2014 års undersökning. I denna hade 9,5 procent gjort något av dessa köp av sex och det vanligaste var att ha köpt striptease (8procent) medan cirka 2 procent köpt posering eller telefonsex medan fortfarande bara cirka 1 procent i bägge undersökningarna uppgav att de köpt webcamsex eller andra sexuella tjänster.

Tabell 11. Köpt sex utan fysisk beröring.

Man kan också köpa sex utan fysisk beröring. Har du någon gång betalt för ...	2011 Män/Kvinnor n =2488/2583 %	2011 Alla n = 5071 %	2014 Alla n = 1001 %
... posering utan fysisk beröring			
Ja	5,8/0,2	2,9	2
Nej	93,7/99,2	96,5	97
Vill ej svara	0,5/0,6	0,6	1
... striptease			
Ja	18,3/1,4	9,7	8
Nej	81,2/97,9	89,7	92
Vill ej svara	0,5 /0,7	0,6	0
... telefonsex eller andra sexuella teletjänster			
Ja	4,1/0,5	2,3	2
Nej	95,4/98,8	97,1	98
Vill ej svara	0,5/0,7	0,6	0
... webcamsex eller andra sexuella Internettjänster			
Ja	1,7/0,1	0,9	1
Nej	97,8/99,2	98,5	99
Vill ej svara	0,5/0,7	0,6	0
Köpt minst ett av ovanstående: Ja	22,1/1,8	11,7	9,5
Chi ² Test mellan könen 2011C; Posering utan fysisk beröring p ≤.001; Striptease p ≤.001; Telefonsex p ≤.001; Webcamsex p ≤.001; Minst ett av ovanstående p ≤.001.			
Chi ² Test test mellan 2011 och 2014; samtliga n.s.			

Kommentar gällande köp av sex utan fysisk beröring

Det är de två första gångerna som förekomsten av att köpa sex utan fysisk beröring har undersökts i svenska befolkningsstudier. Att köpa sex utan fysisk beröring omfattas inte av sexköpslagen. En tredjedel av deltagarna i enkäten ansåg dock att köp av sex utan fysisk beröring borde förbjudas i lag. Andelen i undersökningsgruppen 2011 som hade köpt sex utan fysisk beröring var mer än dubbelt så stor som andelen som köpt sex med fysisk beröring, 11,7 procent respektive 5,0 procent och ungefär samma fördelning var det 2014 det vill säga, 7,5 respektive 3,8 procent.

Att sälja sex – förekomsten i undersökningsgruppen

I hela undersökningsgruppen 2011 uppgav 37 personer (0,7 procent) att de har tagit emot pengar eller annan ersättning som betalning för att vara sexuellt tillsammans med någon och i undersökningen 2014 var motsvarande siffra 7 stycken motsvarande 0,7 procent av de svarande, tabell 12. Det var fler bland männen (0,8 procent) än bland kvinnorna (0,6 procent) som uppgav att de hade sålt sex 2011 och i undersökningen 2016 fördelades de 7 på 6 män och 1 kvinna. Det var också fler bland männen än bland kvinnorna som hade fantiserat om att sälja sex (män 1,2 procent, kvinnor 1,0 procent) eller som kunde tänka sig att sälja sex (män 1,6 procent, kvinnor 0,5 procent) i 2011 års undersökning. Motsvarande var 5 män och 4 kvinnor som fantiserat och 8 män men ingen kvinna som kunde tänka sig sälja sex 2014. Då antalet i 2014 års material är så få är det mycket osäkert att dra några andra slutsatser än att det inte syns som det skett några större förändringar mellan 2011 och 2014 års undersökningar.

Tabell 11. Erfarenhet av att sälja sex.

Har det hänt att du tagit emot pengar eller annan ersättning som betalning för att vara sexuellt tillsammans med någon?	2011 Män/Kvinnor n =2488/2583 %	2011 Alla n = 5071 %	2104 Alla N=1001 %
Ja	0,8/0,6	0,7	1
Nej, det har aldrig hänt.	95,7/97,4	96,5	97
Nej, det har aldrig hänt, men jag har fantiserat om det.	1,2/1,0	1,1	1
Nej, det har aldrig hänt, men jag kan tänka mig att sälja sex.	1,6/0,5	1,0	1
Vill ej svara.	0,6/0,5	0,5	0

Chi² Test mellan könen 2011; p ≤.001.

På frågan hur gamla de var första gången de tagit emot ersättning uppgavs ett åldersspann mellan 13 och 37 år i 2011 års undersökning och 12-35 år i 2014 års undersökning. Medelåldern första gången var 19,65 år (SD 5,1). Hälften (50,0procent) av kvinnorna och en tredjedel (33,3procent) av männen var under 18 år gamla första gången de sålde sex och i undersökningen var 3 av 7 under 18 år vid första tillfället.

Tabell 12. När skedde senaste sexförsäljningen?

	2011 Män/Kvinnor n =21/16 %	2011 Alla n = 37 % (n)	2014 Alla n = 7 % (n)
För mindre än 30 dagar sedan.	9,5/0	5,4 (2)	-
För mindre än 12 månader sedan.	-/-	-	14 (1)
För mindre än fem år sedan.	4,8/6,3	5,4 (2)	13 (1)
För mindre än tolv år sedan.	19,0/12,5	16,2 (6)	-
För tolv år sedan eller mer.	66,7/81,3	73,0 (27)	73 (5)
Chi ² Test mellan könen 2011; n.s.			

Majoriteten (73 procent) i bägge undersökningarna uppgav att det var mer än 12 år sedan de senast sålde sex, tabell 12. Jämförelser för övrigt är inte meningsfullt att göra då antalet som sålt sex 2014 är för få.

De som sålt sex tillfrågades dessutom vid hur många tillfällen detta skett men jämförelser mellan 2011 och 2014 års undersökningar är svåra att göra på grund av så få ingår i 2014 års material.

Tabell 13. Hur många gånger har man sålt sex?

Hur många gånger har du tagit emot pengar eller annan ersättning som betalning för sexuell samvaro?	2011 Män/Kvinnor n = 21/16 %	2011 Alla n = 37 %	2014 Alla n = 7 % (n)
1 gång	42,9/25,0	35,1	-
2 – 3 gånger	14,3/12,5	13,5	29 (2)
4 – 10 gånger	14,3/50	29,7	29 (2)
11 – 20 gånger	9,5/12,5	10,8	29 (2)
21 – 50 gånger	4,8/0	2,7	14 (1)
Fler än 50 gånger	14,3/0	8,1	-

Chi² Test mellan könen 2011; n.s.

Kommentarer och jämförelser med tidigare undersökningar gällande att sälja sex

Bland deltagarna i dessa undersökningar uppgav 0,7 procent i bägge undersökningarna (37 stycken 2011 och 7 stycken 2014) att de någon gång i sitt liv har tagit emot ersättning för sex.

I 1996 års undersökning uppgav 12 personer eller 0,4 procent i åldern 18 till 74 år att de tagit emot ersättning för sex (Månsson, 1998) och i 2008 års undersökning var det 9 personer eller 1,2 procent i åldern 18 till 74 år (Kuosmanen, 2008). Då underlaget för 2014 är litet får man vara försiktig med slutsatserna men det verkar vara tämligen oförändrat på så sätt att svenskar mellan 18-65 som haft erfarenheten att sälja sex verkar ligga tämligen stabilt mellan de två undersökningarna 2011 och 2014.

I befolkningsstudierna med ungdomar i 18-årsåldern var det 1,4 procent i studien från 2004 (Svedin & Priebe, 2004) respektive 1,5 procent i studien från 2009 (Svedin & Priebe, 2009) som uppgav att de hade sålt sex mot ersättning. Dessa siffror är högre än i ovan nämnda studier, framför allt om man jämför med den yngsta åldersgruppen, 18 till 24 år, i 2011 års undersökning där 0,4 procent uppgett att de sålt sex. Möjliga förklaringar är att frågorna i ungdomsstudierna var annorlunda, men framför allt att även försäljning av sex utan fysisk kontakt inkluderades.

I samtliga studier som nämnts här har fler män än kvinnor uppgett att de har sålt sex någon gång. I undersökningen 2011 var det 0,8 procent bland männen och 0,6 bland kvinnorna och i denna undersökning 2014 var det 6 män och en kvinna som rapporterade detta. I *Sex i Sverige* var det 0,5 procent bland männen och 0,3 procent bland kvinnorna (Månsson, 1998); i *Tio år efter lagen* 1,4 procent bland männen och 1,1 procent bland kvinnorna (Kuosmanen, 2008); i den första ungdomsstudien 1,8 procent bland pojkarna och 1,0 procent bland flickorna (Svedin & Priebe, 2004) och i den andra ungdomsstudien 1,7 procent bland pojkarna och 1,2 procent bland flickorna (Svedin & Priebe, 2009). Siffrorna skiljer sig åt något i de olika undersökningarna, men det verkar ändå stå klart att fler män än kvinnor har sålt sex. Det har framförts tankar om att män och kvinnor uppfattar begrepp som "sälja sex" eller "ta emot ersättning för sex" på olika sätt eller att det är mer stigmatiserande för kvinnor att uppge att de sålt sex (Abelsson & Hulusjö, 2008). Det kan dock konstateras att en väsentlig andel bland dem som någon gång sålt sex är män, samtidigt som den allmänna debatten fortfarande till stor del handlar om män som köper sex av kvinnor.

Det finns också en överensstämmelse mellan befolkningsstudier som nämnts här att många har sålt sex endast en eller ett fåtal gånger. I *Sex i Sverige* uppgav de flesta att det var en engångsföreteelse (Månsson, 1998), i *Tio år med lagen* uppgav tre av nio personer som sålt sex att de gjort det en eller två gånger och i ungdomsstudierna var det 27 av 60 (Svedin & Priebe, 2004) respektive 41 av 51 ungdomar (Svedin & Priebe, 2009) som sålt sex upp till fem gånger. I 2011 års undersökning var det knappt hälften som sålt sex upp till tre gånger. Samtidigt var det runt 10 procent som sålt sex fler än 20 gånger och där det mer tycks ha varit frågan om en regelbunden verksamhet. I denna undersökning 2014 var det en person som sålt sex mer än 20 gånger.

Omständigheter kring senaste försäljningen av sex

Deltagarna som svarade Ja på frågan om de sålt sex fick också frågor om omständigheterna kring senaste gången de hade gjort det.

I undersökningen, där man kunde ge flera svarsalternativ, svarade lika stor andel (21,6 procent) att kontakten tagits på restaurang/pub/dansställe eller via Internet/mobiltelefon 2011. I undersökningen 2014 där bara sju personer sålt sex så var den vanligaste formen kontakt via internet och mobiltelefoni där 4 av sju individer hade använt sig av den moderna tekniken medan ingen angav på gatan och tre via vänner och bekanta.

Tabell 14. Hur togs kontakten senast man sålde sex?

Hur togs kontakten senast? ^a	2011 Män/kvinnor n =21/16 %	2011 Alla n = 37 %	2014 Alla n = 7 % (n)
Via Internet.	19,0/0	10,8	53 (4)
Via mobiltelefon.	9,5/12,5	10,8	14 (1)
Genom vänner/bekanta.	14,3/12,5	13,5	45 (3)
På arbetsplatsen.	4,8 /6,3	5,4	-
Genom tidning/tidskrift.	-	-	-
På restaurang/pub/klubb/dansställe.	23,8/18,8	21,6	-
På gatan.	4,8/37,5	18,9	-
Annan utemiljö.	14,3/12,5	13,5	-
På annat sätt.	19,0/12,5	16,2	14 (1)
Vill ej svara.	0/6,3	2,7	-

^a Flera svar kunde markeras.

Chi² Test mellan könen 2011; Internet n.s.; Mobiltelefon n.s.; Vänner/bekanta n.s.; Arbetsplatsen n.s.; Restaurang/pub/klubb/dansställe n.s., Gatan p ≤.01; Annan utemiljö n.s.; På annat sätt n.s.; Vill ej svara n.s.

Alla 16 kvinnor och 11 (52,4 procent) av männen som sålt sex 2011 uppgav att köparen vid det senaste tillfället hade varit en man ($p \leq .01$). Ingen kvinna och 10 (47,6 procent) av männen som sålt sex uppgav att köparen vid det senaste tillfället hade varit en kvinna ($p \leq .01$). I 2014 års undersökning hade 5 av de sex männen sålt sex till en kvinna medan en man och den enda kvinnan sålt sex till en kvinna.

Kommentarer och jämförelser med tidigare undersökningar gällande att sälja sex

Internets och den nya teknikens betydelse i hur kontakten mellan den som köper och den som säljer sex skapas har diskuterats mycket på senare år (se t.ex. SOU 2010:49). Kontaktsätten för ungdomar som sålt sex skiljer sig något från dem som framkommer i 2011 års undersökning men liknar mer de något osäkra siffrorna från 2014 nämligen att fler använder sig av Internet och mobiltelefoner. I ungdomsstudierna gällde frågan dock inte enbart senaste gången man sålt sex utan samtliga tillfällen (Svedin & Priebe, 2004, 2009). Internet som redan 2004 var en viktig kontaktarena fick ökad betydelse 2009, då mer än hälften uppgav att de hade fått kontakt med köparen via Internet.

Försäljning av sex utan fysisk beröring

Deltagarna fick även svara på en fråga om de någon gång tagit emot pengar eller annan ersättning som betalning för sex utan fysisk beröring, närmare definierad som posering utan fysisk beröring, striptease, telefonsex eller andra sexuella teletjänster och webcamsex eller andra sexuella Internettjänster

Tabell 15 visar att 0,4 procent av deltagarna (0,3 procent bland männen och 0,4 procent bland kvinnorna) hade sålt en eller flera former av sex utan fysisk beröring i 2011 års undersökning. Om man ser på varje form av sex utan fysisk beröring separat, uppgav respektive 0,2 procent att de hade sålt posering, striptease eller telefonsex eller andra sexuella teletjänster och 0,1 procent att de hade sålt webcamsex eller andra sexuella Internettjänster. Det fanns ingen signifikant skillnad mellan män och kvinnor. I undersökningen från 2014 hade 9 personer (0,9 procent) erfarenheter av att någon gång sålt sex utan fysisk beröring.

Tabell 15. Sålt sex utan fysisk beröring.

Man kan också sälja sex utan fysisk beröring. Har du någon gång tagit emot pengar eller annan ersättning som betalning för ...	2011 Män/Kvinnor n =2488/2583 %	2011 Alla n = 5071 %	2014-12-07 Alla n = 1001 % (n)
... posering utan fysisk beröring			
Ja	0,2/0,2	0,2	1(8)
Nej	99,2/99,3	99,3	99
Vill ej svara	0,6/0,5	0,6	1(6)
... striptease			
Ja	0,1/0,2	0,2	1(5)
Nej	99,2/99,3	99,3	99
Vill ej svara	0,6/0,05	0,6	1(6)
... telefonsex eller andra sexuella teletjänster			
Ja	0,1/0,2	0,2	0 (4)
Nej	99,2/99,3	99,3	99
Vill ej svara	0,6/0,5	0,6	1 (5)
... webcamsex eller andra sexuella Internettjänster			
Ja	0,1/0,1	0,1	0 (3)
Nej	99,3/99,4	99,3	99
Vill ej svara	0,6/0,5	0,6	1 (7)
Sålt minst ett av ovanstående: Ja	0,3/4	0,4	0,9
Chi ² Test mellan könen 2011; Posering utan fysisk beröring n.s.; Striptease n.s.; Telefonsex n.s.; Webcamsex n.s.; Minst ett av ovanstående n.s.			

Kommentarer och jämförelser med tidigare undersökningar Försäljning av sex utan fysisk beröring

Det var mycket få personer som uppgav att de hade sålt sex utan fysisk beröring (0,4 procent), hälften så många än de som sålt sex med fysisk beröring (0,7 procent) i 2011 års undersökning. Det var å andra 2 personer fler som sålt sex utan fysisk beröring 0,9 procent än de som sålt sex med fysisk beröring 0,7 procent i 2014 års undersökning.

Liksom köp sex utan fysisk beröring har heller inte förekomsten av försäljning av sex utan fysisk beröring undersökts mer specifikt i tidigare svenska befolkningsstudier med vuxna. Frågor om försäljning av sex utan fysisk beröring har dock förekommit i tidigare studier med ungdomar i 18-årsåldern. I 2004 års studie uppgav 0,6 procent av ungdomarna att de hade visat sitt könsorgan för någon, 0,4 att de hade låtit sig fotograferas eller filmas naken och 0,3 procent att de hade blivit fotograferad eller filmad i sexuella situationer mot ersättning (Svedin & Priebe, 2004). Motsvarande siffror för år 2009 var 0,7 procent, 0,5 procent och 0,5 procent (Svedin & Priebe, 2009).

Referenser

Abelsson, J., & Hulusjö, A. (2008). I sexualitetens gränstrakter – en studie av ungdomar i Göteborg med omnejd som säljer och byter sexuella tjänster. Göteborg: Göteborgs Stad, Social resursförvaltning.

Herlitz, C. (2008). Hiv och aids i Sverige. Kunskaper, attityder och beteenden hos allmänheten 1987 – 2007. Stockholm: Socialstyrelsen.

Jakobsson, N., & Kotsadam, A. (2011). Gender equity and prostitution: An investigation of attitudes in Norway and Sweden, *Feminist Economics*, 17, 31-58.

Kotsadam, A. & Jakobsson, N. (2014). Shame on you, John! Laws, stigmatization, and the demand for sex. *European Journal of Law and Economics* 37, 393-404.

Kotsadam, A., & Jakobsson, N. (2011). Do laws affect attitudes? An assessment of the Norwegian prostitution law using longitudinal data. *International Review of Law and Economics*, 31, 103-115.

Kuosmanen, J. (2008). Tio år med lagen: Om förhållningsätt till och erfarenheter av prostitution i Sverige. I: Ch. Holmström & M.-L. Skilbrei (red.): *Prostitution i Norden. Forskningsrapport*, s. 357- 381. TemaNord 2008:604. Köpenhamn: Nordiska ministerrådet.

Lewin, B. (red.) (1998). Sex i Sverige – om sexuallivet i Sverige 1996. Stockholm: Folkhälsoinstitutet.

Månsson, S.-A. (1998). Den köpta sexualiteten. Del 1 Prostitution och könsköp. I: Bo Lewin, Sex i Sverige – om sexuallivet i Sverige 1996 (s.233-248). Stockholm: Folkhälsoinstitutet.

Priebe, G., & Svedin, C.G. (2012). Sälja och köpa sex i Sverige 2011. Förekomst, hälsa och attityder. Delrapport 1. Linköpings Universitet.

<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:liu:diva-75340>

SOU 2010:49. Förbud mot köp av sexuell tjänst. En utvärdering 1999 – 2008. Stockholm: Regeringskansliet.

Svedin, C.G., & Priebe, G. (2004). Ungdomars sexualitet - attityder och erfarenheter. Avsnitt: sexuell exploatering. Att sälja sex mot ersättning/pengar . I Statens offentliga utredningar, Sexuell exploatering av barn i Sverige (pp. 265-357). SOU 2004:71. Stockholm: Regeringskansliet.

Svedin, C.G. & Priebe, G. (2007). Selling Sex in a Population-Based Study of High School Seniors in Sweden: Demographic and Psychosocial Correlates. *Archives of Sexual Behaviour*, 36 (1): 21-32.

Svedin, C.G., & Priebe, G. (2009). Unga, sex och Internet. I Ungdomsstyrelsen, Se mig – unga om sex och Internet (s.33-148). Stockholm: Ungdomsstyrelsen.

TNS SIFO (2011). Teknikrapport. Diarienummer: IKE-2011-00114. Stockholm: TNS SIFO.

TNS SIFO, personlig kommunikation, 20 maj 2011, 19 och 22 augusti 2011.

B. Frågorna i befolkningsstudien 2014

Välkommen till denna undersökning som genomförs av TNS-SIFO på uppdrag av Länsstyrelsen i Stockholm.

Undersökningen är en del i ett större uppdrag som initieras av Utbildningsdepartementet. På Länsstyrelsen i Stockholm arbetar vi just nu med ett uppdrag som handlar om människors erfarenheter av att både sälja och köpa sex. Liknande undersökningar har gjorts tidigare, till exempel "Sex i Sverige" 1996 och "Sälja och köpa sex i Sverige 2011".

Det behövs systematiska uppföljningar eftersom mycket hinner förändras i vårt samhälle över tid. Undersökningen vänder sig till vuxna i åldrarna 18-65 år och du är slumpmässigt utvald ur TNS-SIFO:s onlinepanel.

Enkäten tar i genomsnitt cirka 5-10 minuter att fylla i. Undersökningen genomförs självklart under anonymitet.

Resultaten kommer ingå i en rapport till regeringen utan att någon individ går att identifiera. Ditt deltagande är helt frivilligt och du kan när som helst avbryta din medverkan utan att ange något skäl för det.

Q1

Först kommer några frågor om dig och din bakgrund

Jag är:

1: Man

2: Kvinna

3: Vill ej svara\Vet ej

Q2

Vilket år är du född?

Q3

I vilket land är du född?

1: Sverige

2: Land i övriga Norden (utanför Sverige)

3: Land i övriga Europa (utanför Norden)

4: Land utanför Europa

5: Vill ej svara\Vet ej

Q4

Vad har du för utbildning?

Tänk på den högsta utbildning du avslutat

1: Obligatorisk skola (grundskola, folkskola, enhetsskola) eller motsvarande och ingen ytterligare utbildning

2: Gymnasieskola eller motsvarande och ingen ytterligare utbildning

3: Universitets- eller högskoleutbildning

4: Annan utbildning. Vilken? *OPEN

Q5

Var bor du nu?

1: Stor-Stockholm, Stor-Göteborg, Stor-Malmö

2: Annan större stad eller ort (över 10.000 invånare)

3: Mindre ort eller landsbygd (under 10.000 invånare)

4: Vill ej svara\Vet ej

Q6

Vad har du för närvarande (den här eller förra veckan) för huvudsaklig sysselsättning?

Bortse från korttidssjukskrivning. Ange vad du skulle ha gjort om du inte varit korttidssjukskriven.

1: Hel- eller deltidsarbete

2: Studerande på gymnasieskola

3: Studerande på folkhögskola, universitet, högskola eller annan vuxenutbildning (tex. KomVux)

4: Arbetslös\arbetssökande

5: Långtidssjukskriven på hel- eller deltid

- 6: Föräldraledig
- 7: Sjukpensionär\förtidspensionär
- 8: Ålderspensionär (inklusive tidigt uttag)
- 9: Annan sysselsättning, ange vilken *OPEN

Q7

Vilken är din nuvarande relationsform?

- 1: Gift
- 2: Är i partnerskap
- 3: Samboende
- 4: Särboende
- 5: Ensamstående\Singel
- 6: Annat
- 7: Vill ej svara\Vet ej

Q8

Har du några barn, oavsett hur gamla de är?

Flera svar får markeras.

- 1: Nej, jag har inga barn
- 2: Ja, jag har barn som är yngre än 18 år
- 3: Ja, jag har barn som är 18 år gamla eller äldre
- 4: Vill ej svara\Vet ej

Q9

Vilket av följande alternativ stämmer bäst in på hur du tänker kring dig själv?

- 1: Heterosexuell
- 2: Homosexuell
- 3: Bisexuell
- 4: Jag brukar inte kategorisera mig sexuellt
- 5: Vill ej svara\Vet ej
- 6: Annat

Q10

Hur stor var din senaste månadsinkomst?

Ta med total bruttolön, föräldrapenning, sjukpenning, a-kassa, studiemedel, pension, socialbidrag.

- 01: Har ingen inkomst
- 02: Mindre än 8.000 kronor\månad
- 03: 8.000-9.999 kronor\månad
- 04: 10.000-11.999 kronor\månad
- 05: 12.000-13.999 kronor\månad
- 06: 14.000-16.499 kronor\månad
- 07: 16.500-18.999 kronor\månad
- 08: 19.000-21.999 kronor\månad
- 09: 22.000-24.999 kronor\månad
- 10: 25.000-29.499 kronor\månad
- 11: 29.500-34.999 kronor\månad
- 12: 35.000-41.999 kronor\månad
- 13: 42.000-49.999 kronor\månad
- 14: 50.000-64.999 kronor\månad
- 15: 65.000-83.999 kronor\månad
- 16: 84.000 kronor\månad eller mer

Q11

Avvek din senaste månadsinkomst från din genomsnittliga månadsinkomst?

- 1: Nej, min månadsinkomst brukar vara ungefär lika stor
- 2: Ja, min månadsinkomst brukar vara betydligt lägre
- 3: Ja, min månadsinkomst brukar vara betydligt högre
- 4: Vill ej svara\Vet ej

Q12

Hur bedömmer du ditt allmänna hälsotillstånd?

- 1: Mycket bra
- 2: Ganska bra
- 3: Ganska dåligt
- 4: Mycket dåligt
- 5: Vill ej svara\Vet ej

När vi i denna enkät använder begrepp som "köpa sex, sälja sex, sexuellt tillsammans med någon eller sexuell samvaro" så är sex i dessa fall kopplat till fysisk beröring som har ett sexuellt syfte.

Till exempel oralsex, massage i sexuellt syfte och samlag. Detta gäller även för ordet "prostitution".

När vi avser sexuella tjänster utan fysisk beröring, t.ex. posering, striptease, tele- och internettjänster, nämns detta speciellt.

I Sverige är det sedan 1999 i lag förbjudet att köpa sex, som innefattar fysisk beröring i sexuellt syfte (s.k. sexköpslagen). Sexuella tjänster utan fysisk beröring berörs inte av lagen (t.ex. posering, striptease, tele- och internettjänster). Lagen gäller både för heterosexuell prostitution, där män köper sex av kvinnor eller kvinnor köper sex av män, och för homosexuell prostitution, där män köper sex av män eller kvinnor köper sex av kvinnor.

Försäljning av sex är tillåtet.

Q13

Här nedan följer ett antal frågor.

Markera ditt svar för varje alternativ.

Ja

Nej

Ingen åsikt

Vill ej svara\Vet ej

- 1:Skall vi behålla sexköpslagen som förbjuder köp av sex?
- 2: Borde försäljning av sex förbjudas i lag?
- 3: Borde köp av sex utan fysisk beröring förbjudas i lag?

4: Borde försäljning av sex utan fysisk beröring förbjudas i lag?

Q14

Det finns olika åsikter om sexköpslagens konsekvenser för prostitution. Vad tror du?

Jag tror att

Har ökat

Har minskat

Är oförändrad

Vill ej svara\Vet ej

1: Antalet sexsäljare

2: Antalet sexköpare

3: Gatuprostitutionen

4: Den osynliga prostitutionen

5: Köp av sex utomlands

Q15

Har det hänt att du med pengar eller annan ersättning betalat för att vara sexuellt tillsammans med någon?

1: Nej, det har aldrig hänt

2: Nej, det har aldrig hänt, men jag har fantiserat om det

3: Nej, det har aldrig hänt, men jag kan tänka mig att köpa sex

4: Ja

5: Vill ej svara\Vet ej

OM ALT 4 ENL FRÅGA 15

Q16a

Om det har hänt att du har betalat för att vara sexuellt tillsammans med någon

Frågan avser sex med fysisk beröring.

Hur gammal var du första gången du betalade för sex? Om du inte kommer ihåg exakt, ange ungefärlig ålder.

OM ALT 4 ENL FRÅGA 15

Q16b

När skedde det senast?

- 1: För mindre än 30 dagar sedan
- 2: För mindre än 12 månader sedan
- 3: För mindre än fem år sedan
- 4: För mindre än tolv år sedan
- 5: För tolv år sedan eller mer
- 6: Vill ej svara\Vet ej

OM ALT 4 ENL FRÅGA 15

Q16c

I vilket sammanhang skedde det senast?

- 1: På hemorten i Sverige
- 2: På annan ort i Sverige på min fritid\semester
- 3: På annan ort i Sverige i samband med arbets- eller tjänsteresa
- 4: I annat land än Sverige på semester
- 5: I annat land än Sverige i samband med arbets- eller tjänsteresa
- 6: När jag var bosatt i annat land än Sverige
- 7: I annat land än Sverige där jag periodvis är bosatt
- 8: Vill ej svara\Vet ej

OM ALT 4 ENL FRÅGA 15

Q16d

Hur togs kontakten senast?

Flera svar får markeras.

- 01: Via internet. Hur? *OPEN
- 02: Via mobiltelefon
- 03: Genom vänner\bekanta
- 04: På arbetsplatsen

- 05: Genom tidning\tidskrift
- 06: På restaurang\pub\klubb\dansställe
- 07: På gatan
- 08: Annan utemiljö
- 09: På annat sätt. Hur? *OPEN
- 10: Vill ej svara\Vet ej

OM ALT 4 ENL FRÅGA 15

Q16e

Vilket kön hade den person som du senast betalade pengar eller annan ersättning för sexuell samvaro?

- 1: Man
- 2: Kvinna
- 3: Transperson
- 4: Vill ej svara\Vet ej

OM ALT 4 ENL FRÅGA 15

Q16f

Vilken ålder var denna person?

Om du inte vet exakt, ange ungefärlig ålder

OM ALT 4 ENL FRÅGA 15

Q17

Hur många gånger har du med pengar eller annan ersättning betalat för sexuell samvaro? Om du inte minns exakt, så ange ungefärligt antal.

OM ALT 4 ENL FRÅGA 15

Q18

Har sexköpslagen påverkat ditt köp av sex?

- 1: Ja

2: Nej

3: Vill ej svara\Vet ej

Q19

Man kan också köpa sex utan fysisk beröring. Har du någon gång betalt för:

Nej

Ja

Vill ej svara\Vet ej

1:Posering utan fysisk berörin

2:Striptease

3:Telefonsex eller andra sexuella teletjänster

4:Webcamsex eller andra sexuella internetjänster

Q20

Har det hänt att du tagit emot pengar eller annan ersättning som betalning för att vara sexuellt tillsammans med någon?Frågan avser sex med fysisk beröring.

1: Nej, det har aldrig hänt

2: Nej, det har aldrig hänt, men jag har fantiserat om det

3: Nej, det har aldrig hänt, men jag kan tänka mig att köpa sex

4: Ja

5: Vill ej svara\Vet ej

OM ALT 4 ENL FRÅGA 20

Q21a

Om det har hänt att du har tagit emot betalning för att vara sexuellt tillsammans med någon:

Frågan avser sex med fysisk beröring.

Hur gammal var du första gången du tog emot pengar eller annan ersättning för sex? Om du inte kommer ihåg exakt, ange ungefärlig ålder.

OM ALT 4 ENL FRÅGA 20

Q21b

När skedde det senast?

- 1: För mindre än 30 dagar sedan
- 2: För mindre än 12 månader sedan
- 3: För mindre än fem år sedan
- 4: För mindre än tolv år sedan
- 5: För tolv år sedan eller mer
- 6: Vill ej svara\Vet ej

OM ALT 4 ENL FRÅGA 20

Q21c

I vilket sammanhang skedde det senast?

- 1: På hemorten i Sverige
- 2: På annan ort i Sverige på min fritid\semester
- 3: På annan ort i Sverige i samband med arbets- eller tjänsteresa
- 4: I annat land än Sverige på semester
- 5: I annat land än Sverige i samband med arbets- eller tjänsteresa
- 6: När jag var bosatt i annat land än Sverige
- 7: I annat land än Sverige där jag periodvis är bosatt
- 8: Vill ej svara\Vet ej

OM ALT 4 ENL FRÅGA 20

Q21d

Hur togs kontakten senast?

Flera svar får markeras.

- 01: Via Internet. Hur? *OPEN
- 02: Via mobiltelefon
- 03: Genom vänner\bekanta
- 04: På arbetsplatsen

- 05: Genom tidning\tidskrift
- 06: På restaurang\pub\klubb\dansställe
- 07: På gatan
- 08: Annan utemiljö
- 09: På annat sätt. Hur? *OPEN
- 10: Vill ej svara\Vet ej

OM ALT 4 ENL FRÅGA 20

Q21e

Vilket kön hade den person som du senast tog emot pengar eller annan ersättning som betalning för sexuell samvaro?

- 1: Man
- 2: Kvinna
- 3: Transperson
- 4: Vill ej svara\Vet ej

OM ALT 4 ENL FRÅGA 20

Q21f

I vilken ålder var denna person?

Om du inte vet exakt, ange ungefärlig ålder

OM ALT 4 ENL FRÅGA 20

Q22

Hur många gånger har du tagit emot pengar eller annan ersättning som betalning för sexuell samvaro?

Om du inte minns exakt, så ange ungefärligt antal.

OM ALT 4 ENL FRÅGA 20

Q23

Har sexköpslagen påverkat din försäljning av sex?

1: Ja

2: Nej

3: Vill ej svara\Vet ej

Q24

Man kan också sälja sex utan fysisk beröring. Har du någon gång tagit emot pengar eller annan ersättning för:

Nej

Ja

Vill ej svara\Vet ej

1:Posering utan fysisk beröring

2:Striptease

3:Telefonsex eller andra sexuella teletjänster

4:Webcamsex eller andra sexuella internetjänster

C. Pilotstudien

För sammanfattning och avslutande diskussion se avsnittet *Länsstyrelsen genomförde en unik svensk pilotstudie år 2014* i huvudrapporten (sid 51). Avsnittet i huvudrapporten bygger på detta arbetsmaterial som är författad av Måns Magnusson, forskarstudent vid Linköpings universitet och Amanda Netscher, utvecklingsledare på Länsstyrelsen i Stockholms Län.

Metod och tillvägagångssätt

Internetkartläggningen som ligger till grund för pilotundersökning gav oss 4965 annonser. Av dessa gjordes ett slumpmässigt urval och ett 10-tal frågor ställdes till annonserade sexsäljare på internet. Frågorna innehöll variabler som bakgrund, omständigheter kring telefonnumret samt kännedom om relevanta vård- och stödinsatser. Vi bad informanterna att hellre inte svara på frågor än att svara falskt. Intervjuerna varade omkring 15 minuter. Varje nummer var planerat att ringas upp max sju gånger mellan klockan 12 och 20 på dygnet under två veckors tid.

Det Nationale Forskningscenter for Velfærd (SFI) och Danska Socialstyrelsen har varit med och granskat genomförandet för att kvalitetssäkra pilotundersökningen eftersom de haft tidigare erfarenheter av liknande undersökningar. Dessutom skickades information ut via e-post till sexsäljarnätverken Rose Alliance och PRIS där vi informerade om uppdraget och att de eventuellt kommer att kontaktas av Länsstyrelsen. Informationsbrevet spreds via kontaktpersoner i nätverken som medlemmarna har förtroende för. På Länsstyrelsens hemsida la vi även upp ett dokument som beskrev undersökningens förfarande, syfte och hur resultaten skulle användas (se bilaga D). Det var av yttersta vikt att inkludera målgruppen tidigt i studiens genomförande, vilket också var en rekommendation från Danska SFI. Med deras erfarenheter skulle vi få bättre kvalitet på genomförandet.

Till att börja med frågade intervjuaren, medarbetare på Länsstyrelsen, om intervjupersonen var abonnent (ägare) av det telefonnumret som vi ringde på. Om det var så frågade vi om annonsen var kopplad till en annons som erbjuder sexeskort- eller sexuella tjänster. Intervjuaren var noga med att poängtera att samtalet inte handlade om att kontrollera någon utan att samtalet främst handlade om omständigheterna kring telefonnumret, exempelvis aktivitet på dygnet, antal individer bakom ett telefonnummer och så vidare. Om det upplevdes som konstigt eller obehagligt att vi ringde från en myndighet bad intervjuaren om att få skicka ett mejl eller ett sms med en länk till Länsstyrelsens hemsida där det fanns mer information om varför vi ringde. Vi

bad då att få ringa upp igen vid ett senare tillfälle ifall det inte passade bra just vid tillfället.

Intervjuaren var tydlig med premisserna för deltagandet i studien. Intervjupersonen informerades om att han eller hon kunde vara helt anonym och när som helst avbryta samtalet utan närmare förklaring. Det var viktigt för oss att fråga om personen visste var den kunde vända sig om de behövde råd, stöd och hjälp för att kunna hänvisa till relevant instans.

Medarbetaren på Länsstyrelsen som genomfört intervjuerna gjorde detta med handledning från forskare på Malmö högskola. Forskarna var även delaktiga i att ta fram en undersökningsdesign, intervjuguide och har även deltagit i analysarbetet av resultaten. Beräkningarna har gjorts tillsammans med en forskare på Linköpings universitet och analysverktyget R Statistics (R Core Team 2014) har använts. Länsstyrelsen har sammanställt resultaten som ligger till grund för denna rapport.

Länsstyrelsens erfarenheter av att försöka uppskatta populationen sexsäljare som använder internetannonser

Eftersom detta är den första studien av detta slag som genomförts i Sverige gjordes den som en pilotstudie för att undersöka möjligheterna att använda annonser på eskortsidor för att beräkna omfattning i den dolda populationen "personer som säljer sex via internet". Vissa resultat kommer därför vara svåra att dra några säkra slutsatser från på grund av urvalets storlek. Däremot kan vi sammanfatta våra erfarenheter och iakttagelser om vad vi känner till så här långt samt vad som behöver beaktas inför framtida undersökningsomgångar.

Urval och skattning

För att beräkna populationen sexsäljare som använder internetannonser använde vi samma ekvation som för den danska studien (Kofod et al. 2011, sid. 89):

$$N = A \cdot \frac{\bar{B}}{\bar{F}}$$

där N är det totala antalet personer som säljer sex via internetannonser, A är antalet unika telefonnummer som används i internetannonserna, \bar{B} är det genomsnittliga antalet personer bakom varje telefonnummer och \bar{F} är det genomsnittliga antalet telefonnummer per person som säljer sex via internetannonser.

För att uppskatta det totala antalet personer som säljer sex (N), måste vi först uppskatta A , \bar{B} och \bar{F} . När det kommer till A var den första tanken att använda antalet annonser. Men baserat på datamaterialet insåg vi snart att antalet annonser per telefonnummer kan vara ganska stort och att många annonser

innehöll samma telefonnummer. Vissa annonser innehöll också flera telefonnummer. Detta gör annonser mindre intressanta att använda för att uppskatta antalet personer som säljer sex via internet. Så i stället föreslår vi att fokusera på unika telefonnummer som A i ekvationen ovan.

Det totala antalet unika telefonnummer var möjligt att uppskatta genom att använda de data som fanns tillgängliga. Ett problem var dock att kvaliteten på uppgifterna om telefonnumren inte var helt tillfredsställande. Detta kan bero på att studien planerades och genomfördes efter det att själva internetkartläggningen genomfördes. Det fanns inte en ambition från början vilket kan bli viktigt vid en ny omfattningsstudie på internet. Som uppdragsgivare (i detta fall Länsstyrelsen) måste det framgå tydligt att telefonnummer i annonserna är en central del av arbetet. En annan viktig kvalitetsdimension att uppskatta A är fullständigheten - alla annonser på webben behöver samlas in. Hur detta ska kontrollerats för är något man bör föra en dialog med företaget eller organisationen som får uppdraget att webb-skrapa alla annonser.

För att uppskatta \bar{B} , antalet personer bakom varje telefonnummer och \bar{F} , antalet telefonnummer som används av varje person, är det viktigt att dessa frågor ställs under intervjuerna. Dessvärre deltog bara 10 personer i intervjuas vilket gör osäkerheten i uppskattningarna stora. Denna pilot är därför olämplig att använda för att göra uppskattningar av \bar{B} och \bar{F} och därmed uppskatta sexsäljare på internet. Med andra ord går det inte så här långt att dra några slutsatser om det totala antalet personer som säljer sex via internetannonser i Sverige.

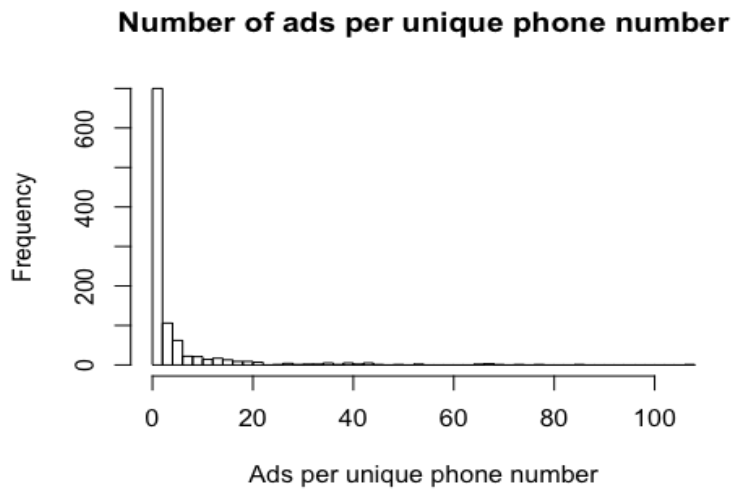
Resultat

Unika telefonnummer

För att kontrollera hur många unika telefonnummer som fanns i hela materialet skapade vi en funktion för att tolka den information som innehåller telefonnummer.

Vi fann att 4922 annonser innehöll svenska telefonnummer. Av dessa telefonnummer var sammanlagt 1023 nummer unika (svenska) telefonnummer.

Figur X. Annonser per telefonnummer

Tabell X. Frekvens av annonser per telefonnummer

##	Ads per unique phone number	Unique phone numbers
## 1	1	565
## 2	2	135
## 3	3	73
## 4	4	33
## 5	5	32
## 6	6	30
## 7	7	11
## 8	8	11
## 9	9	7
## 10	10	14
## 11	11	8
## 12	12	6
## 13	13	11
## 14	14	6
## 15	15	6
## 16	16	7
## 17	17	3
## 18	18	6
## 19	19	4
## 20	20	5
## 21	21	4
## 22	22	3
## 23	25	1
## 24	27	3
## 25	28	1
## 26	29	1
## 27	32	2

## 28	33	2
## 29	35	4
## 30	36	1
## 31	38	1
## 32	39	1
## 33	40	4
## 34	41	2
## 35	43	4
## 36	44	1
## 37	46	1
## 38	49	1
## 39	53	1
## 40	54	1
## 41	65	1
## 42	66	1
## 43	67	1
## 44	68	2
## 45	70	1
## 46	73	1
## 47	78	1
## 48	85	1
## 49	108	1

Förutom telefonnummer, är e-post och webbsidor också ett sätt att komma i kontakt med personerna bakom de olika annonserna. Denna studie bygger således på ett val, där telefonnummer och telefonuppringning blir sättet att komma i kontakt med säljarna för att se vilka som är aktiva i prostitutionen. Av alla 6965 annonser saknade totalt 2043 annonser ett telefonnummer som kunde göras fullständigt och tolkas för att vara ett svenskt telefonnummer.

Av annonserna som saknade telefonnummer innehöll 688 annonser en e-postadress och 617 innehöll en webbsida. Av de 688 e-postadresser hittades 286 unika e-postadresser. Länsstyrelsen kan konstatera att det finns ett antal återkommande annonser i webbadresserna som inte heller hade ett telefonnummer. Vi gjorde ingen behandling av e-postadresserna före beräkningen av antalet unika telefonnummer. Av annonserna utan formaterade telefonnummer innehöll 886 annonser antingen utländska telefonnummer eller annan information än telefonnummer.

En slutsats är att det sättet som webbsidorna skrapades på, inte fått med alla unika telefonnummer som funnits i de inkluderande annonserna som kartlades. I vissa fall skulle telefonnumren vara möjliga att identifiera i antingen annonsens titel eller i innehållstexten. Detta är tidskrävande och därför måste företaget eller personen som utför skrapning få detta specifika uppdrag.

Annonser per län

Vad som är intressant är att även studera hur många av de unika telefonnummer som är kopplade till olika länen för att bekräfta myndigheters erfarenheter om att prostitutionen förekommer över hela landet. Enligt internetkartläggningen framgick det att det fanns annonser med hänvisning till samtliga län förutom Blekinge län och Gotlands län. Detta betyder enbart att det inte fanns några annonser som hänvisade till dessa två län under mättillfället, dock kan prostitutionen inte helt uteslutas. Nedan finns en tabell över hur många av de unika telefonnummer som finns i annonser i flera län.

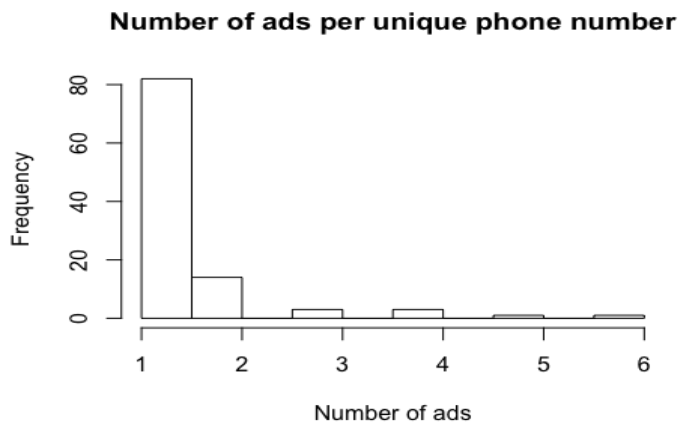
##	Unique phone numbers
## One county	920
## Multiple counties	103

Som framgår ovan finns 103 av 1023 av de unika telefonnummer kopplade till flera län. Detta innebär att 103 nummer används i annonser som explicit talar om att personerna bakom annonserna finns på fler platser än ett i landet. Detta kan tolkas som personerna åker på så kallad turné och har flera städer och platser som upptagningsområde.

Intervjuerna

Det totala antalet i det slumpmässiga urvalet är 223 stycken annonser. Stickprovet utgör 3,2 procent av alla annonser som studerades. Vi gick igenom varje telefonnummer i stickprovet och tog bort utländska telefonnummer och det totala antalet unika telefonnummer i stickprovet blev sedermera 142 stycken.

Figur x. Antalet annonser per unika telefonnummer i urvalet.

Tabell x. Fördelningen av antalet annonser per unika telefonnummer i urvalet.

##						
##	1	2	3	4	5	6
##	82	14	3	3	1	1

I urvalet var det totalt 81 annonser som inte innehöll ett telefonnummer eller som uppgav felaktiga siffror. Antalet korrekta nummer är därför 142 stycken. Av dessa rätta nummer förekom endast 104 en gång.

Länsstyrelsens erfarenheter av att ringa sexsäljare som använder internetannonser

Utav stickprovet med unika antal nummer som enbart förekom en gång (104 stycken) var det aktivitet på 32 av dessa (31 procent). Med andra ord fanns det någon person bakom numret som svarade personligen (men som ibland la på vid uppringning) eller som hade talat in ett mobilsvaret som man kunde lämna meddelande på eller som hellre ville föra kommunikationen via sms. Att det endast var aktivitet på 31 procent av stickprovets nummer kan förklaras med att det gått lång tid mellan att de samlades in och att pilotstudien genomfördes.

Av de aktiva telefonnumren var det 10 personer som ville delta genom att svara på frågor.

Resultaten från intervjustudien

Antal försök att ringa var mellan en och fyra gånger innan intervjuaren kom fram. Tanken var att ringa samtliga nummer i urvalet max sju gånger. Detta gjordes inte på grund av att studien avslutades i förtid. Intervjutillfällena inträffade under tisdagar, torsdagar och fredagar men intervju försök skedde samtliga veckodagar förutom lördag. Intervjuerna ägde rum under samtliga hela timmar mellan klockan 13.00 och 18.00 på dygnet men försök ägde rum från klockan 12.00 till 20.00. Annonssajterna som telefonnumren hittats på var Rosasidan, Erotic starsation, Eskorterplats, Female Escorts och Stockholms Tjejer.

Åtta uppgav att de var kvinnor och två att de var transpersoner (shemales). Åldern uppgavs av sju stycken (tre bortfall) och medelåldern var 37 år (22-55 år gamla). En person ville inte svara hur gammal hon var och en sa att hon var gammal och luttrad. Fyra var födda i Sverige, en i Bulgarien, en i Ryssland och en svarade att hon var född i övriga Europa utanför Sverige. Resterande ville inte svara på frågan om födelse land. Fem hade avslutat gymnasiet och/eller en obligatorisk skola (upp till nionde klass). När det gällde sysselsättning var det två som hade ett hel- eller deltidsarbete utöver att de sålde sex, två svarade att de var arbetslösa.

Sju av tio talade svenska i intervjuerna, resterande engelska. De orter som uppgetts i annonserna var de sålde sex var sju i Stockholm, en i Västra Götaland, en i Malmö och en hade hela Sverige som upptagningsområde. Fem uppgav att de främst kommer i kontakt med kunder via internet. Dessa fem menar att de annonserar på flera sajter än en. På frågan om de använde sig av fler nummer än ett (det vi ringde på) så svarar sju av informanterna att de enbart använder sig av ett nummer, en svarar att hon använde två nummer och en 20-30 nummer. Åtta av informanterna menar att de är ensamma på de nummer de använder.

När det gäller numrens aktivitet så svarar nio att numret alltid är på, dag-/kvällstid och helger, men att de svarar vissa tidpunkter – då de vill ta emot kunder. Två uppgav att de åker utomlands och arbetar men att numret ändå går att lämna meddelande på så att kontakten kan tas upp när de är tillbaka i Sverige igen. Tiden på dygnet man ringer verkar inte vara avhängigt kontakten med de som annonserar på internet med ett telefonnummer.

Vi frågade även om de kände till var de kan vända sig om de behöver hjälp, råd och stöd eller bara någon att prata med kopplat till sitt sexarbete. Det var sex stycken som svarade på den frågan, fem av de svarade att de skulle ringa polisen i första hand om något akut hände. En svarade att det inte finns någon stans att vända sig för personer som säljer sex. Tre hade varit i kontakt med hälso- och sjukvården för kontroll och testning av könssjukdomar. En hade varit i kontakt med socialtjänsten och två svarade att det aldrig hänt dem något som föranlett dem att kontakta någon myndighet – de var också noga med att poängtera att de är mycket försiktiga i relation till sina kunder. Vad detta innebär mer konkret gick vi inte närmare in på.

Övriga metodologiska reflektioner och lärdomar

Rösten på den som intervjuar kan vara av betydelse. Inledningsvis trodde vi att det skulle vara bättre om personen som ringde hade en kvinnoröst för att inte skapa förvirring mellan köpare och intervjuare – att intervjuaren inte skulle behöva förklara att han var en köpare utan ringde på uppdrag av ett regeringsuppdrag. Detta visade sig vara ett "feltänk" redan efter andra intervjun då en kvinna menade att hon lagt på luren vid första samtalet för att hon trodde att intervjuaren var en flickvän till en kund. Hon ville inte förstöra relationen och var då försiktig innan hon förstod innebörden av samtalet och kunde svara på frågor. Betydelen av rösten på den som intervjuar, i relation till hur många intervjuer som genomförs, går att undersöka närmare genom en randomisering av kvinnliga och manliga röster på intervjuerna.

En annan viktig aspekt är att vid försök att ta reda på hur många telefonnummer som en person har respektive hur många personer som ligger bakom ett telefonnummer (beräkning av \bar{B} och \bar{F} i ekvationen ovan) är att missvisade information kan komma fram i intervjuerna med sexsäljare. En hypotes kan vara

att de är väldigt försiktiga med att delge denna typ av information eftersom det då kan leda till misstanke om koppleri.

Risker, etiska överväganden och åtgärder – Diskussion

Riskerna och eventuella negativa följdverkningar betraktades inledningsvis som mindre än nyttan med att delta i studien. Riskerna med att medverka i pilotstudien ansågs vara små. Möjligen kunde frågorna i intervjun och att vi ringde från en myndighet väcka vissa tankar och känslor som den enskilde deltagaren kunde uppleva som obekväma.

Vad vi däremot inte hade räknat med var att samtalen ledde till att intervjuaren blev "kontrollerad" av eventuella hallickar eller pojkvänner vilket även säljarna kan ha blivit utsatta för. Vad vi kan ha bidragit med genom att ringa upp sexsäljare är att ha skapat frågor för den som eventuellt organiserar sexhandeln vilket i sin tur kan påverkat sexsäljaren negativt. Dessutom blev intervjuaren uppringd av några män som frågade vem hon var och vad samtalet gällde. Dessa aspekter gjorde att vi avslutade studien i ett tidigare skede än planerat. Inga hot riktades mot intervjuaren men däremot blev vi oroliga för de personer bakom telefonnumren som vi ringt till. De etiska och överväganden behöver därför noggrant diskuteras inför en liknande studie igen och stödet till de informanter som man kommer i kontakt med behöver stärkas.

Varken datafilen från Glykol eller minnesanteckningar från intervjuerna har sparats efter det att piloten genomförts. Under databearbetningen har data-materialet krypterats. Underlaget har därför inte varit föremål för att bli allmänna handlingar och inga personuppgifter kan spridas. Eftersom enbart köp av sexuella tjänster är kriminaliserat i Sverige, till skillnad från flera andra europeiska länder, finns inte uppsåt från myndighetens sida att använda informationen mot deltagarna. Detta trodde vi inledningsvis kunde underlätta samtalen. Vi kan däremot inte konstatera detta efter de intervjuer vi har genomfört. Om vi kommit i kontakt med en minderårig person under 18 år skulle polis och socialtjänst kontaktats i syfte att försöka ta reda på mer om den individen för vidare insatser.

Slutligen skulle en liknande studie kunna leda till att personer som inte skulle ha uppsökt myndigheter själva för sina besvär eller som inte vet var de kan söka hjälp, kommer i kontakt med exempelvis socialtjänst, frivillig organisation eller möjlig vårdgivare. Genom att de blir kontaktade kan de tänkas få möjligheten att beskriva sina eventuella problem och bli hänvisade där de kan få hjälp, oavsett om det är kopplat till deras sexsäljande eller inte. Vidare skulle deltagarna kunna uppleva det som positivt att eventuella livsproblem adresseras och vidare utforskas i syfte att skapa ökad kunskap om målgruppens behov av stöd- och hjälpinsatser.

Tankar för vidare studier

Att använda telefonintervjuer verkar vara en lovande satsning för att kontakta personer som säljer sex via internet. Om det är möjligt att med så kallad "web scraping" kartlägga alla (eller de flesta) annonser som används för att sälja sex i Sverige är det möjligt att skapa en rampopulation över samtliga annonser vid en given tidpunkt. Från denna rampopulation kan vi sedan dra ett slumpmässigt urval av unika nummer för att få ett representativt urval från denna (dolda) population. Stickprovet kommer vid ett sådant förfarande inte heller att vara beroende av internets struktur och innehåll vid uppskattningen av populationens storlek. Detta gör urvalet relativt enkelt, även om det finns många andra metodologiska problem som behöver lösas.

Tidsdimensionen

Tidsdimensionen är viktig för webb-skrapningen och urvalet. Vi märkte under studiens genomförande att många telefonnummer inte var aktiva. Eftersom studien genomfördes fyra månader efter webb-skrapningen samt att personer som oftare byter nummer kommer ha en mindre sannolikhet att ingå i urvalet. Det bästa sättet att lösa detta problem är att genomföra intervjuerna så snart som möjligt efter det att webb-skrapningen genomförts.

För att kunna uppskatta omfattningen på bästa sätt behöver vi uppskatta ungefär hur lång tid ett telefonnummer är aktivt. Detta kan göras genom att kontrollera hur länge dessa telefoner har varit aktiva på tidpunkten för webb-skrapningen eller genom att inkludera detta som en fråga i intervjuerna med sexsäljarna.

Tidsdimensionen är också av betydelse vid skattningar som bygger på capture-recapture-metodik för att hantera sannolikhet för "captures".

Urvalet

En slutsats efter att ha genomfört pilotstudien är att det finns telefonnummer som finns i flera annonser. Telefonnummer som används i flera annonser har därför större sannolikhet att ingå i urvalet. Detta kommer att resultera i en bias om det finns skillnader mellan telefonnummer som används i flera annonser jämfört med telefonnummer som endast används i en annons. Detta kan åtgärdas i beräkningsfasen (med probability proportional to size estimation, PPS).

Det primära målet för denna studie var att uppskatta antalet personer som säljer sex via internet. Det gör förmodligen ett proportionellt stickprov mot antalet annonser ineffektivt jämfört med obundet slumpmässigt urval av unika telefonnummer.

Andra metodfrågor

En annan metodfråga är hanteringen av utländska telefonnummer. I denna studie har de exkluderats när vi inhämtat unika telefonnummer för urvalet. Men i framtida studier är detta en fråga om definition som måste hanteras mer noggrant.

Referenser

Brunovskis, A. & Tyldum, G. (2004). *Crossing borders: an empirical study of transnational prostitution and trafficking in human beings*. Fafo Report 426. Oslo: Fafo.

Kofod, J. et al. (2011) *Prostitution i Danmark*. Köpenhamn: Det nationale forskningscenter for velfærd.

Holmström, C. & Skilbrei, M-L. (red.). (2008). *Prostitution i Norden*. Tema Nord 2008:604. Köpenhamn. Nordiska ministerrådet.

Hulusjö, A. (2014). *En kunskapssammanställning av omfattningskartläggningar av prostitution och människohandel för sexuella ändamål*. Stockholm: Länsstyrelsen i Stockholms län.

SOU 2010:49 *Förbud mot köp av sexuell tjänst – en utvärdering 1999-2008*

Tilling, K. (2001) "Capture-recapture methods—useful or misleading?." *International Journal of Epidemiology* 30.1: 12-14.

R Core Team (2014). *R: A language and environment for statistical computing*. R Foundation for Statistical Computing, Vienna, Austria. URL <http://www.R-project.org/>.

Glykol (2014) *Prostitutionen på internet*. Stockholm: Länsstyrelsen i Stockholms län. Opublicerat arbetsmaterial.

D. Informationsmejl på Länsstyrelsens hemsida inför pilotstudien

Länsstyrelsen
Stockholm

Avdelningen för social utveckling
Amanda Netscher

INFORMATION OM PILOTSTUDIE

1 (1)

Datum
2014-09-12

Intervjustudie med personer som erbjuder escort- och sexuella tjänster på nätet

Till dig som erbjuder escort- och sexuella tjänster via nätet,

Länsstyrelsen i Stockholm fick i december 2013 i uppdrag av regeringen att titta på omfattningen av antalet personer som köper och säljer sex i Sverige. Tidigare undersökningar visar att det är svårt att uppskatta omfattningen. Trots detta kan vi ändå försöka kvantifiera om vi hittar bättre metoder. Norge och Danmark har bland annat försökt hitta en mer tillförlitlig siffra genom att samla annonser och att ringa upp telefonnummer som funnits i annonserna för att se hur många som är aktiva. I Sverige har man ännu inte provat denna metod med att ringa upp sexsäljare, därför finns det ett intresse att pröva detta. Syftet med pilotstudien är att undersöka hur många telefonnummer, kopplade till annonser på nätet, som är aktiva.

Det är viktigt att få fram tillförlitliga siffror eftersom dessa ligger till grund för vidare insatser riktade till personer som säljer sex. Vi behöver en tydlig bild av hur det ser ut så att resurser kan tillsättas därefter.

Intervjuerna kommer ta omkring 10-15 minuter. Du är helt anonym och kan när som helst avsluta samtalet utan närmare förklaring. Avstå hellre från att svara på en fråga än att uppe fel information. Uppgifterna kommer inte att sparas vilket innebär att det aldrig kommer gå att spåra vem de tillhör.

Vårt syfte är att ta reda på mer om omständigheterna kring telefonnumren och att räkna, inte att ta reda på vem du är. Om du däremot har några tankar eller funderingar om din situation eller har behov av att prata med någon så kan vi att bistå dig med information och kontaktppgifter där du kan få hjälp. Vi är mycket måna om att skydda din integritet och säkerhet.

Undersökningens resultat kommer att ligga till grund för den rapport som lämnas till regeringen mars 2015. Rapporten kommer att publiceras på länsstyrelsens hemsida och tryckas som fysisk skrift.

Vi hoppas att du vill delta i undersökningen och har du några frågor är du välkommen att kontakta utvecklingsledaren Amanda Netscher på Länsstyrelsen i Stockholm.
072-5854433, amanda.netscher@lansstyrelsen.se

Kristin Marklund
Chef för enheten för Social Utveckling

Amanda Netscher
Utvecklingsledare

Postadress
Länsstyrelsen Stockholm
Box 22067
104 22 STOCKHOLM

Besöksadress
Hantverkargatan 29

Telefon
010-223 10 00
Fax
010-223 11 10

E-post/webbplats
stockholm@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/stockholm

*Mer information kan du få av
Länsstyrelsens avdelning för tillväxt
Telefon: 010-223 10 00*

*Länsstyrelsen rapporter finns på
www.lansstyrelsen.se/stockholm/publikationer*

*Länsstyrelsen i Stockholms län
Regeringsgatan 66
Box 22067*

*104 22 Stockholm
Telefon: 010-223 10 00
www.lansstyrelsen.se/stockholm*